

”Brutal, kaldblodig og hjerteløs”: Når kinesere skriver på norsk

*[En studie av overføringen av det retoriske virkemiddelet
parallelisme fra kinesisk til norsk]*

Ye Cai

Master i norsk som andrespråk
Institutt for lingvistiske og nordiske studier

UNIVERSITETET I OSLO

Vår 2015

Oversikt over masteroppgaven

TITTEL: ”Brutal, kaldblodig og hjerteløs”: Når kinesere skriver på norsk. En studie av overføringen av det retoriske virkemiddelet parallellisme fra kinesisk til norsk

PROBLEMSTILLING: I hvilken grad ble det retorisk mønsteret parallellisme overført fra kinesisk til norsk?

Av: Ye Cai

EKSAMEN: Master i norsk som andrespråk

SEMESTER: Vår 2015

STIKKORD:

Andrespråksskriving

Kontrastiv retorikk

Kinesiske innlærere

Morsmålsinnflytelse

”Brutal, kaldblodig og hjerteløs”: Når kinesere skriver på norsk

*[En studie av overføringen av det retoriske virkemiddelet
parallelisme fra kinesisk til norsk]*

Copyright Forfatter

År 2015

Tittel: ”Brutal, kaldblodig og hjerteløs”: Når kinesere skriver på norsk

Forfatter: Ye Cai

<http://www.duo.uio.no>

Trykk: CopyCat Nydalen

Sammendrag

Denne masteroppgaven er skrevet innen fagfeltet norsk som andrespråk, og fokuserer særlig på tverrspråklig innflytelse fra morsmålet på stilnivå, dvs. overføring av et retorisk mønster fra morsmålet til mellomspråket. Det jeg vil se spesielt på er bruk av parallellismer, altså parallellismer på tre nivåer dvs. tre ord, tre fraser og tre setninger, hos kinesiske innlærere når de skriver på norsk. Det jeg leter etter i denne oppgaven kan bli sett i lys av følgende fagområder: andrespråkskriving, tverrspråklige innflytelser særlig med fokus på morsmålet rolle og kontrastiv retorikk. I tillegg tar jeg hensyn til mine egne erfaringer, om hvordan det er når kinesere skriver på kinesisk og hvordan vi lærer oss andrespråk, dette handler også om skriving som et kulturspeil.

For å finne ut om kinesiske innlærere overfører det retoriske mønsteret parallellisme når de skriver på norsk, og om de bruker parallellisme mer frekvent enn innfødte, har jeg samlet et materiale på 51 tekster: 39 tekster som er skrevet av 14 kinesiske innlærere og en kontrollgruppe med 12 tekster som er hentet fra ASK-korpuset. Parallellismer har jeg funnet ved å nærlese alle tekstene i materialet. Deretter har jeg regnet ut andelen parallellismer i hver av tekstene og andelen av hver type parallellisme mot antall parallellismer i hver enkelt tekst.

Resultatene viser at 13 av 14 kinesiske innlærere har brukt parallellismer i sine tekster, og kun én av 12 norske innfødte har brukt parallellismer i sine tekster. Materialet mitt viser at kinesiske innlærere overfører parallellismer fra kinesisk til norsk, og i tillegg bruker de parallellismer mer frekvent enn innfødte. Men blant disse kinesiske innlærerne varierer det når det gjelder i hvilken grad parallellismer blir brukt hos hver enkelt innlærer, hvordan de bruker parallellismer og hvilken type parallellismer de foretrekker å bruke. I tillegg har jeg funnet at teksttyper muligens kan påvirke bruk av parallellismer.

Siden disse kinesiske innlærerne skriver på andrespråk, oppfyller de ikke kravene til struktur og modus i parallellismer som finnes i kinesisk. Det er heller ikke å vente at norsken deres er helt korrekt.

Forord

Det er faktisk en lettelse å skrive denne oppgaven: å overse alle de språklige feilene i materialet mitt. Jeg jobber som lærer, og underviser norsk for nyankomne elever i Oslo. Å overse språklige feil? Det er faktisk vanskeligere enn man trodde. Når jeg leser skriftlige tekster av elevene mine er jeg vant til å finne og rette opp feilene/avvikene de skriver. Å overse språklige feil? Det skjer heller ikke så ofte når man skriver en oppgave innen fagfeltet norsk som andrespråk. Men mens jeg jobber med denne oppgaven må jeg kun fokusere på det jeg leter etter - parallellismer.

I forbindelsen med denne oppgaven måtte jeg tenke tilbake til barneskolen. Det føles som å reise med tidsmaskin. Alle minnene som barneskoleelev ble friskt opp. Jeg satt ved pulten i grønn skoleuniform, med hodet opp da kinesisklæreren leste stilen min høyt i klassen. Lille meg, en femåring, beveger hele kroppen for å pugge fortellingen om Snehvit på engelsk.

Jeg er stolt av å kunne skrive om klassen min – den alle første klassen i Kina som studerte norsk på universitetsnivå. Jeg kunne bruke skriftlige tekster som er skrevet av klassekameratene mine. I tillegg kunne jeg ta i bruk alt jeg har med meg fra morsmålet mitt og kulturen min i denne oppgaven. Så vidt jeg vet er denne oppgaven om ikke den eneste men i hvert fall en av få som fokuserer på skriftlige tekster på norsk som er produsert av kinesiske innlærere i Norge.

Det kommer stadig flere kinesiske studenter til Norge for å studere. Mange bosetter seg i Norge etter studiet. Norsk språk er en nøkkel til dem for å åpne den nye verdenen og fortsette sitt eventyr i Norge. Forhåpentligvis kan denne oppgaven være til nytte både for disse kinesiske studentene, men også for lærerne som har kinesiske studenter i klassen.

Ye Cai

Oslo, juni 2015

Innholdsfortegnelse

1 Innledning.....	1
1.2 Problemstilling og hypoteser.....	3
1.3 Noen sentrale begreper.....	4
1.4 Oppgavens oppbygging.....	6
2 Bakgrunn for undersøkelsen min.....	7
2.1 Kinesere skriver på førstespråk.....	7
2.2 Parallellisme og tallet tre i vestlig retorikk.....	10
2.3 Når kinesere lærer seg andrespråk.....	11
3 Teoretisk grunnlag.....	13
3.1 Tidligere forskning.....	13
3.2 Tverrspråklige innflytelser/Morsmålsinnflytelse.....	15
3.3 Andrespråksskriving.....	17
3.4 Kontrastiv retorikk.....	19
3.5 Skrivning som et kulturspeil.....	21
4 Materiale og metode.....	24
4.1 Materialet for oppgaven.....	24
4.1.1 <i>Honning i munnen, sverd i magen</i> (2. Utgave 2011).....	24
4.1.2 12 stiler som er skrevet av 4 kinesiske innlærere.....	26
4.1.3 Kontrollgruppe.....	26
4.2 Metode.....	27
4.2.1 Parallellismer på ulike nivåer.....	28
5 Resultat og materialeanalyse.....	31
5.1 Det kinesiske materialet.....	31
5.1.1 Parallellismer i <i>Honning i munnen, sverd i magen</i> (2011).....	32
5.1.2 Stiler fra Gro, Ola, Per og Torill.....	41
5.1.3 Parallellismer på ordnivå eller frasenivå?.....	47
5.1.4 Parallellismer på frasenivå eller setningsnivå.....	50
5.1.5 Prosenten av parallellismer i alle tekstene.....	51
5.2 Det norske materialet.....	55
6 Drøfting av resultatene.....	57
6.1 Sammenligning av det kinesiske materialet med kontrollgruppen.....	59
6.2 Å skrive på norsk som andrespråk.....	61

6.3 Individuelle forskjeller.....	63
6.4 Sammenligning av teksttyper.....	65
6.5 Begrensningene ved oppgaven.....	68
Litteraturliste.....	70
Vedlegg.....	75

Oversikt over tabeller

Tabell 1 Parallellismer i Forord.....	32
Tabell 2 Parallellismer i kapittel 1.....	35
Tabell 3 Parallellismer i kapittel 2.....	39
Tabell 4 Parallellismer i kapittel 3.....	40
Tabell 5 Parallellismer i tekstene som skrevet av Gro, Ola, Per og Torill.....	43
Tabell 6 Prosent på parallellismer i Forord.....	52
Tabell 7 Prosent på parallellismer i kapittel 1.....	52
Tabell 8 Prosent på parallellismer i kapittel 2.....	53
Tabell 9 Prosent på parallellismer i kapittel 3.....	53
Tabell 10 Gjennomsnittprosenten på ulike kapitler i <i>Honning i munnen, sverd i magen</i> (2011).....	53
Tabell 11 Prosent på parallellismer i stilene som skrevet av Gro, Ola, Per og Torill.....	54
Tabell 12 Rangering de 12 tekstene som er skrevet av Gro, Ola, Per og Torill etter prosent på parallellismer.....	55
Tabell 13 Eksempler på parallellismer i kontrollgruppen.....	55
Tabell 14 Gjennomsnittprosenten på ulike innlærere.....	58

1 Innledning

”Mange embetsmenn i Kina lever et luksus liv, de kjører Benz-Mercedes, BMW eller Audi A6, de har med seg LV, Chanel eller Gucci. De bruker penger som ikke tilhører dem!”

Ja da, kinesere liker å vise rikdom ved å kjøre store biler og bruke luksusvesker. De er like glade i å bruke parallellismer når de skriver. Det er noe de blir lært gjennom hele utdannelsen: En god stil krever å inneholde parallellismer på flere nivå: tre ord, tre fraser, og tre setninger. Hvor mye av de parallellismene tar kinesere med seg når de skriver på norsk?

Denne masteroppgaven er skrevet innen fagfeltet norsk som andrespråk, og fokuserer særlig på tverrspråklig innflytelse fra morsmålet på stilnivå, dvs. overføring av et retorisk mønster fra morsmålet til mellomspråket. Det jeg vil se spesielt på er bruk av parallellismer, altså parallellismer på tre nivåer dvs. tre ord, tre fraser og tre setninger, hos kinesiske innlærere når de skriver på norsk. I tillegg skal jeg sammenligne bruk av parallellismer hos kinesiske innlærere og norske innfødte, samtidig skal jeg se om det er individuelle forskjeller mellom hver innlærer.

En samling på 39 tekster, som er skrevet av 14 kinesiske innlærere, og en kontrollgruppe med 12 tekster som er hentet fra ASK-korpus, er brukt i denne oppgaven. Alle tekstene ble nærlest og andelen på parallellisme ble talt mot antall perioder.

1.1 Bakgrunn for oppgaven

Jeg er en av fjorten kinesiske studenter i den første klassen som har studert norsk på universitetsnivå i Kina. Etter å ha fått bachelorgrad i norsk språk og kultur, fortsatte jeg med mastergrad i norsk som andrespråk. Jeg er opptatt av hvordan vi kinesere lærer norsk, særlig i å skrive på norsk som andrespråk.

I mars 2009 skrev klassen min en liten tekstsamling sammen: *Honning i munnen, sverd i magen* (Samling av elevtekster av den første norskklassen i Kina om boka *Honningtunger* (2002) av Helene Uri og hennes besøk til Kina). Tekstsamlingen ble trykket, og gitt som gave til våre norske venner. Det var i denne tekstsamlingen jeg fant en god del parallellismer, som

vekker interessen min for å skrive denne oppgaven. Senere i juni 2011 (tidspunktet fireårsnorskstudiet avsluttes), kom det en ny utgave med nye hilsener fra Helene Uri. I 2011-utgaven har lærerne og fem studenter også skrevet et nytt forord. Resten av innholdet er identisk med første utgave. Alle i klassen fikk en *Honning i munnen, sverd i magen* (2011), som et minne og et bevis, og vi begynte deretter et nytt eventyr, med eller uten norsk.

Dette er noen av eksemplene fra samlingen:

”...man beundrer noen som er bedre, sterkere og rikere...”

(*Litt om Eva* skrevet av Ola¹ fra Lillehammer)

”... la hun mye vekt på mat, klær og sminke.”

(*Tamara* skrevet av Astrid fra Fredrikstad)

”Hun bruker mye tid på å forberede deilig mat, utseendet sitt og utsøkte kjoler.” (*Eva* skrevet av Anne fra Oslo)

”Deilig mat, ryddig hus, utro menn og uforglemmelig hukommelse.”

(*Honningtunger* skrevet av Harald fra Narvik)

”Han har en statusjobb, tjener godt og er kjempekjempeflink til å lage mat.”

(*Tamara* skrevet av Marit fra Bergen)

”Kanskje det kan forklare hvorfor Tamara og Sara bedro hverandre, hvorfor Liss alltid lever i sin egen fantasiverden og hvorfor Eva planlegger så lenge å få bli med syklubben.”

(*Honningtunger er ikke søte* skrevet av Torill fra Ålesund)

I mars 2009, var klassen min ved slutten av andre året på universitetet, og var på tilsvarende nivå som trinn 3, i forhold til norskkurs for internasjonale studenter ved universiteter og høyskoler. Det vil si at klassen har studert bøkene av Ellingsen & MacDonald: *På Vei* (2004), *Stein på Stein* (2005), og *Her på Berge* (2008)t. Senere i 2009, bestod alle trinn tre på Den internasjonale sommerskole på Blindern.

Bruk av tre eller flere ord, fraser og setninger er et mønster som heter parallellisme, páibǐ på kinesisk. Dette mønsteret (ofte omtalt som en teknikk man må beherske når man skriver kinesiske stiler) har vi lært siden vi var på barneskolen. Jeg ble overrasket over at dette mønsteret var så gjennomført hos flere av klassekameratene mine, da de skrev norsk.

Etter at jeg hadde begynt å jobbe med denne oppgaven, ble jeg mer og mer observant og oppmerksom på parallellismer i tekster kinesere skriver på andrespråk. Det føles nesten som

¹ Navnet jeg bruker på informantene er de norske navnene vi fikk da vi begynte på norskstudiet. Det er vanlig i Kina

jeg hadde på meg 3D-briller, og hver enkel parallellisme kom mot meg av seg selv. Da jeg leste artikkel *Beyond Bad Writing: Teaching English Composition to Chinese ESL Students* av forsker Guanjun Cai (1993), ble jeg nesten rørt. På side 10 skriver han:

“Fagan and Cheong argue that it is the use of this four-part organizational pattern that causes the English compositions by Chinese students to be “characterized by longwindedness, digression, and indirectness” which are considered “problems” in writing when compared to the supposed to the “conciseness, brevity and simplicity” encouraged by the English three-part pattern...” (Mine understrekninger.)

Er ikke det pent? Spurte jeg meg selv. Verken Cai, Fagan og Cheong skriver om parallellismer, men sitatet bekrefter virkelig at vi kinesere elsker parallellisme, de er i blodet vårt, og neste umulig ikke å ta i bruk. Det som er enda mer interessant, er jo at dette mønsteret som brukes ubevisst overalt, ikke har blitt studert nærmere. Forskere ser imidlertid ut til å være mer opptatt av at kinesere skriver indirekte, de graver og graver, og prøver å koble denne skrivevanen til et skrivemønster som ble oppfunnet for nesten 1000 år siden. Men parallellismen som er så iøynefallende har blitt oversett.

Hvor mye tar vi med oss fra morsmålet når vi skriver på andrespråk? Dette spørsmålet har mange forskere jobbet for å finne ut. Det finnes påvirkning fra morsmålet på flere nivå : fonologisk, morfologisk, syntaktisk og konseptuelt. I noen tilfeller kan overføring fra morsmål føre til feil eller avvik i målspråket. Det finnes mye forskning eller undersøkelser som fokuserer kun på feil hos andrespråksinlærere. Men i denne oppgaven, skal jeg ikke se på språklige avvik hos disse kinesiske innlærerne i deres skriftlige tekster. Jeg skal undersøke hvordan kinesiske innlærere blir påvirket av morsmålet på stilnivå når de skriver norsk, ved å se på bruk av parallellismer i norske tekster. I kapittel 5.1 presenterer jeg en liste over alle parallellismene hos de 14 kinesiske innlærerne, og alle språklige feilene i disse eksemplene er forfatterens egne, men ikke trykkfeil i denne oppgaven.

1.2 Problemstilling og hypoteser

Spørsmålene jeg stiller i min studie, dreier seg om overføring av kinesisk retorisk mønster til norsk, med fokus på et bestemt mønster som kalles parallellisme. Dette mønsteret finnes på tre nivåer: tre ord, tre fraser og tre setninger. Spørsmålene jeg stiller meg selv, er om kinesiske innlærere bruker parallellismer mer frekvent enn innfødte? Er det individuelle forskjeller blant de kinesiske innlærerne? Er en type parallellisme mer frekvent enn andre?

Når jeg skal analysere materialet mitt, vil jeg ta utgangspunkt i to hypoteser:

1. Kinesiske innlærere overfører det retoriske mønsteret parallellisme når de skriver på norsk.
2. Kinesiske innlærere bruker parallellismer mer frekvent enn innfødte når de skriver på norsk.

1.3 Noen sentrale begreper

I denne delen skal jeg avgrense noen sentrale begreper for min studie. Når jeg plasserer masteroppgaven min innen faget norsk som andrespråk, er det viktig å ha en tydelig forståelse av hva studieobjektet er. Denne oppgaven fokuserer på skriving i andrespråk, særlig tverrspråklig innflytelse fra morsmålet på stilnivå, i lys av kontrastiv retorikk dvs. overføring av et bestemt retorisk mønster, som heter parallellisme, fra kinesisk til norsk. I denne delen av oppgaven skal jeg skrive kort om hvordan jeg definerer og forholder meg til følgende terminologi: Mellomspråk, tverrspråklig innflytelse, kontrastiv retorikk og parallellisme.

Mellomspråk

Selinker introduserte termen *mellomspråk* i sin artikkel ”Interlanguage”(1972). Mellomspråk er både viten om det nye språket (kompetanse) og bruken av det andre språket (performanse). Mellomspråk er foranderlig, det beveger seg hele tiden mot målspråk, fra et lite utbygd system til et mer utbygd system. Mellomspråk karakteriseres ofte som både variable og ustabile språk (Berggreen & Tenfjord 2011: 29). Variable betyr at fenomener i en mellomspråklig tekst ikke nødvendigvis er konsekvent. Og som et ustabil språk viser trekk som endrer seg over tid, de er også unike og individuelle som kan bekreftes ved å se på innlæreres språkproduksjon på ulike tidspunkt. Senere ble *innlærerspråk* og *mellomspråk* ofte brukt side om side, for å betegne språket eller språksystemet til andrespråksinnlærere. I denne oppgaven har jeg valgt å bruke *innlærerspråk*. På grunn av et begrenset materiale har jeg dessverre ikke mulighet til analysere skriftlig produksjon av kinesiske innlærere på ulike nivåer.

Tverrspråklig innflytelse

Termen *tverrspråklig innflytelse* skal dekke alle mulige former for innflytelser (direkte eller indirekte; produksjons- eller forståelsesrelatert), på flere nivåer, fra tidligere lærte språk til det nye språket som er under innlæring (Berggreen & Tenfjord 2011: 204). Men dette er kun én av mange betegnelser som brukes for det samme fenomenet. Vi finner at også *morsmålpåvirkning*, *morsmålets rolle* eller *morsmålstransfer* (Odlin 2003:436) er brukt i faglitteraturen. Selv om betegnelse brukes om hverandre, kan det diskuteres hvorvidt termene *morsmålpåvirkning* og *tverrspråklig innflytelse* egentlig dekker hverandre, siden den sistnevnte inkluderer andre språklige ressurser enn morsmålet, mens den førstnevnte spesifikt retter seg mot morsmålets rolle. I denne oppgaven skal jeg forholde meg til morsmålets rolle, siden jeg kun skal fokusere på overføring av et bestemt retorisk virkemiddel i innlæreres skriftlige tekster på andrespråket.

Kontrastiv retorikk

Connor (1996:5) definerer kontrastiv retorikk som ”an area of research in second language acquisition that identifies problems in composition encountered by second language writers and, by referring to the rhetorical strategies of the language, attempts to explain them” I denne oppgaven skal jeg som nevnt se nærmere på i hvilken grad kinesiske innlærere overfører det retoriske mønstret parallellisme fra kinesisk til norsk, i tillegg skal jeg sammenligne hvor ofte kinesere bruker parallellisme i skriftlig norsk i forhold til de innfødte.

Parallellisme

汉语修辞格大辞典（1989:275）definerer parallelisme (pái bǐ) som ”用三个或三个以上结构相同或相似 语气一致的词组或句子，以表达相关的内容”(egen oversettelse: bruker tre eller flere enn tre ord-kombinasjoner eller setninger som har like eller likende struktur og like modus for å uttrykke sammenhengende innhold). Og på websiden av Birminham Young University: *The Forest of Rhetoric* står det at:

Similarity of structure in a pair or series of related words, phrases, or clauses.

Examples

parallelism of words:

She tried to make her pastry fluffy, sweet, and delicate.

parallelism of phrases:

Singing a song or writing a poem is joyous.

parallelism of clauses:

Perch are inexpensive; cod are cheap; trout are abundant; but salmon are best.

Den kinesiske parallellismen (排比 pai bi) har fokus på antall like eller liknede ord, frase eller setninger, det skal være minst tre av disse elementene for å fullføre parallellisme.

1.4 Oppgavens oppbygging

Oppgaven har seks hovedkapitler:

Kapittel 1 er en introduksjon som omfatter bakgrunnen for valg av oppgave, problemstillinger, hypoteser, og redegjør for noen sentrale begreper.

Kapittel 2 er et bakgrunnskapittel som gir et innblikk i hvordan kinesere lærer seg kinesisk og andrespråk, hvor mye parallellisme er vektlagt i kinesisk læreplan, og parallellismer i vestlige skriving og litteratur.

Kapittel 3 begynner med å drøfte tidligere forskning. Videre omhandler kapittelet teorier knyttet til andrespråksskriving, særlig med fokus på morsmålsinnflytelse og kontrastiv retorikk.

Kapittel 4 omhandler metodiske tilnærminger, å gi en beskrivelse om materialet med presentasjon av de kinesiske innlærerne og den norske kontrollgruppen.

Kapittel 5 presenterer resultatene av analysen.

Kapittel 6 oppsummerer resultatene i lys av teorien presentert i kapittel 3. Oppgaven avsluttes med noen tanker rundt begrensningene ved oppgaven.

2 Bakgrunn for undersøkelsen min

I denne delen skal jeg diskutere retorikk i kinesisk skrivetradisjon, både når kinesere skriver på kinesisk og når de skriver på andre språk, i tillegg skal jeg også skrive om parallellisme og parallellismer i vestlig retorikk.

2.1 Kinesere skriver på førstespråk

Som jeg husker har ”skriv en stil” alltid vært en del av de daglige hjemmeleksene mine. Livet som barneskoleelev i Kina var ikke så spennende at jeg lett kunne komme på noe å skrive daglig. Jeg prøvde å skrive om alt som skjedde på skolen, presentere alle familiemedlemmene og slektningene og beskrive alt som finnes i rommet mitt.

Etter hvert var det ikke nok bare å skrive ferdig en stil, læreren kom med flere kriterier for eksempel valg av tema, krav på antall tegn (ord) og teksttype, og bruk av faste uttrykk og retoriske virkemidler. Læreren pleide å markere setningene med retoriske virkemidler som simile, parallellisme eller personifisering med en rød penn, noen av disse setningene ble lest opp høyt i klassen. Hele klassen ble så spente da læreren begynte å gå gjennom leksen og kommenterte stilene. Det har alltid fungert med parallellismer når jeg skriver en beskrivende stil eller bygger opp en argumenterende stil. Mange ganger satt jeg i klassen, opp med hodet, lyttet til setningene mine som kom ut fra munnen til læreren, og følte meg som en konge.

Skriving alltid vært viktig i det kinesiske utdanningssystemet. I løpet av Ming dynastiet (1368-1644) og Qing dynastiet (1645-1911) ble åttebente essay² (bā gǔ wén) oppfunnet som en del av den kinesiske embedsmannseksamen³ for å rekruttere nye embedsmenn i landet, og for å sikre myndighetene sine diktaturskap. Faste mønster er viktig i åttebente essay, som Cai beskriver (1993: 7) ”every part must be carefully balanced through using rhymed words, paired phrases and matched length of sentences.” Lenge i Kina har det vært at et essay kan

² An eight-legged essay must have the designated eight parts: poti, chengti, qijiang, qigu, xugu, zhonggu, honggu, and dajie, literally meaning the opening-up, amplification, preliminary exposition, first point, second point, third point, final point, and conclusion. (Cai, 1993 :6-7)

³ Den kinesiske embedsmennseksamen ble offisielt gjennomført i Tang dynasti (618-907), og er vel utviklet i Ming (1368 - 1644) og Qing (1645- 1911) dynastier. (Zhang, 1938:43)

forandre livet, en som er flink til å skrive har ofte høyere sjanser til å klatre i det sosiale hierarkiet.

Skriving har også vært tett politisk orientert i Kina. Som Cai (1993:5) påpeker

The theory and pedagogy of Chinese written academic discourse has always been bound up with political beliefs and ideological values. Inevitable, the rhetorical patterns, strategies, and expectations of written discourse have been conditioned by the politically dominant ideologies.

Selv om standardmønsteret for organiseringen av tekster som en helhet har forandret seg fra åttebente essay til fire-deler mønster⁴ og senere til tre-føtter mønster⁵, har en del retoriske virkemidler blitt bevart fra tid til tid. I forbindelse med å skrive denne oppgaven, har jeg kikket i den nyeste læreplanen i kinesisk fag for grunnskole i Kina, nemlig 语文课程标准 (2011 版) (egen oversettelse: Standard for kinesisk fag (2011 versjon)). I 附录 3: 语法修辞要点 (ord for ord oversettelse: Vedlegg 3: Grammatikk retorikk hovedfokus) er parallellisme (pái bǐ) sammen med andre retoriske virkemidler som simile (bǐ yù) og personifisering (nǐ rén) fremhevet som frekvente retoriske virkemidler.

Parallellisme ble først introdusert i leksjon 2 桂林山水(egen oversettelse: Guilin⁶ landskap) i Pedagogisk veiledning av undervisning i 4. trinn del (egen oversettelse)(四年级下册第一组 教学需要注意的问题) på Peoples Education Press⁷ påpeker at

...发现排比句式的主要特点。这是本组课文的一个训练点，...。这里不必教给学生专门的术语，只要求学生了解和体会这些用法，比如，桂林的山“像老人、像巨象、像骆驼……”“桂林的水真静啊，静得……桂林的水真清啊，清得……”。在此基础上，引导学生把这种方法运用到自己对身边一两处景物的描述中。

Egen oversettelse:... oppdager trekk ved setninger som har parallellisme. Dette er noe eleven kan øve på i denne gruppen av leksjoner, ... Elevene trenger ikke å beherske disse faglige termene, det bare kreves å kjenne til og forstå bruk av disse virkemidlene, for eksempel, Fjellene i Guilin er ”som en gammel mann,

⁴ The eight-legged essay was reformed twice...As a result...came to follow the qi-cheng-jun-he four-part organizational pattern (Zhang,1938:87), which literally means the introduction, the elaboration on the topic, the transition to another seemingly unrelated point, and the summing-up. (Cai, 1993, s.7-8)

⁵ the “three-foot monster pattern” which started with a part of generalization, then proceeded to a part of elaboration, and ended with a part of speculation. (Cai, 1993, s.7-8)

⁶ Guilin er en kinesisk storby i den autonome region Guangxi i Sør-Kina ved Kinas kyst mot Sørkinahavet og grensen mot Vietnam. Byen er kjent for sitt vakre landskap.

⁷ Peoples Education Press (人民教育出版社) The People's Education Press (PEP) is a press under the direct leadership of the Ministry of Education (MOE) of the People's Republic of China. It mainly engages in research, writing, compilation, publication, distribution, and import and export school textbooks and other educational books. For more than 50 years, PEP was exclusively authorized by the MOE to preside over and participate in designing curriculum standards for primary and secondary school subjects. PEP has compiled and published ten sets of nationwide school textbooks and teaching materials.

(kilde: http://www.pep.com.cn/EnglishVersion_1/englishwenzhang/rjjj/201008/t20100831_840883.htm)

som en gigantisk elefant, som en kamel” ”Vannet i Guilin er så stille, så stille at... Vannet i Guilin er så klart, så klart at...” Basert på disse eksempler, veileder elevene til å bruke dette virkemiddelet i egen skriving når de beskriver landskap.

Parallellisme er å bruke likende ord, fraser eller setninger for å skaper balanse og rytme i setningene. Parallellisme har lenge vært en viktig del av kinesiskundervisning i Kina. Det finnes en mengde av øvelser på nettet eller i en hvilken om helst arbeidsbok som trener på å produsere setninger med parallellismer. Som elev har jeg jobbet med mange ulike oppgaver som er knyttet til parallellisme, for eksempel: å finne parallellismer i en tekst, å fylle ut en setning med parallellismer og å beskrive noe ved å bruke parallellismer.

Blant alle ulike retoriske virkemidler som vi hele tiden ble oppmuntret til å ta i bruk, likte jeg parallellisme best. For meg er å produsere setninger med parallellismer det samme som å leke med LEGO, det eneste som kreves er å finne fram liknende lego-deler. Tre og tre, ferdig. Det kan lett bli en lang og fin setning som læreren velger å lese høyt i klassen. Billig kos, som jeg pleide å kalle det.

I denne oppgaven skal jeg fokusere på produksjon av parallellismer hos kinesiske innlærere. Parallellismene i denne oppgaven er delt i tre nivåer: ord, fraser og setninger. Dette kommer jeg til å forklare nærmere både i kapittel 4 materialet og metode og kapittel 5 resultater og analyse.

Det er ikke bare bare å bruke parallellismer. Definisjonen på parallellismen (jf. s. 5) er ” bruk tre eller flere enn tre ord-kombinasjoner eller setninger som har like eller liknende struktur og lik modus for å uttrykke sammenhengende innhold”. Som jeg har lært fra barneskolen, er antall, tre eller flere enn tre ord, ordkombinasjoner eller setninger, og ”liknende struktur og likemodus” like viktige når man bruker parallellismer.

Hvis man bruker parallellismen på ordnivå, må alle ordene tilhøre den samme ordklassen. Eksempel på dette finnes i setningen som skrevet av Ola (jf. tabell 5) ”...nedkjempe, erobre og til og med ødelegge”, dette er en parallellisme på ordnivå med verb, og alle tre verbene er i infinitiv. Det finnes også parallellismer på ordnivå med tre adjektiver: ”fine, verdifulle og uforglemmelige” som er skrevet av Siri (jf. tabell 1). Mens Marit (jf. tabell 1) bruker fire adjektiver i sin parallellisme ”befriende, avklarende, oppmuntrende og utfordrende...” .

Når det gjelder frasenivå må alle frasene ha lik struktur, som i eksempel ”75 000 fotsoldater, 12 000 ryttere og 37 krigsefanter”. Alle elementer i denne parallellismen følger strukturen av tall + substantiv. Det finnes også eksempler med adjektiv + substantiv som i denne setningen ”Deilig mat, ryddig hus, utro menn og uforglemmelig hukommelse”.

De samme reglene gjelder også for parallellismer på setningsnivå. Setningene i parallellismer skal også ha liknende struktur og lik modus. Hvis en setning er i passiv så skal alle setningene være i passiv. Hvis en setning er et spørsmål skal alle setningene være spørsmål, helst med samme spørreord. Et eksempel er perioden ”Løgner avsløres, hemmeligheter fortelles og illusjoner knuses”. Dette er en perfekt parallellisme på setningsnivå: alle setningene er i passiv, alle er s-passiv. I tillegg er subjektet i alle setningene i flertall. Et annet eksempel på parallellisme på setningsnivå er ”...hvorfor Tamara og Sara bedro hverandre, hvorfor Liss alltid lever i sin egen fantasiverden og hvorfor Eva planlegger så lenge å få bli med syklubben”. Her innledes alle setningene med samme spørreord, men i materialet finnes det også parallellismer på setningsnivå med ulike spørreord som ”...hva man gjør, hvor man bor og hvor rik man er”. Det finnes også at eksempler på parallellismer på setningsnivå som har samme innledningsord, samme subjekt eller leddsetninger innledet av subjunksjonen ”at”. Dette kommer jeg til å skrive mer om i kapittel 5.1.4.

2.2 Parallellisme og tallet tre i vestlig retorikk

Innen kinesisk retorikk er parallellisme alltid et pluss, som gjør teksten mer akademisk og kan løfte teksten til et nytt nivå. Parallellisme brukes også i en viss grad i vestlige retorikk, men så vidt jeg kan forstå, finnes ikke parallellismer i så mange sammenhenger og så stort omfang i vestlig retorikk som det finnes i kinesisk retorikk. Soles (2009:98) nevner at ”Effective parallelism can create a graceful and striking sentence”. Det er interessant at eksemplene Soles bruker for å illustrerer dette punktet er to taler, ikke skriftlige tekster. Den ene er en tale President Kennedy holdt 20. januar 1961. Den andre er en tale holdt av Winston Churchill under andre verdenskrig(Soles 2009:98):

Death and sorrow will be the companions of our journey; hardship of our garment, constancy and valor our only shield. We must be united, we must be undaunted, we must be inflexible.

Hvis man bytter ut parallellismene i denne talen, mister talen makt:

Death and sorrow will be the companions of our journey, we will also experience much hardship, which we will have to endure. We will have to shield ourselves with constancy and valor. We must be united, we can let our enemy fight us. We must be inflexible.

Parallellismen som ”we must be united, we must be undaunted, we must be inflexible” i Churchill sin tale er en type parallellisme. De finnes i tale og andre former for kommunikasjon. ”One of the main attraction of three-part lists is that they have an air of unity or completeness about them” (Atkinson 1984:57). Dette gjelder nok i større grad for kinesere enn vestlige skrivere. Når jeg skriver, særlig når det gjelder å beskrive noe eller argumenterer for noe, får jeg angst hvis jeg ikke kunne finne den tredje lego-biten for å fullføre parallellismen min. For meg, uten det tredje ordet, den tredje frasen eller den tredje setningen, ser setningen ufullstendig ut. Det føles unaturlig, noe som henger i lufta, ikke komplett.

Alle gode ting er tre. Det har vi som fast uttrykk i Norge. Det finnes også tretallsloven(tretallsregelen) i norsk litteratur, særlig i eventyr og folkediktning. Det skrives på Store norske leksikon (snl.no) at:

Tre, tall som spiller en viktig rolle i diktning, tro og religiøs handling. Særlig har bruken av tretallet vært studert som ”episk lov” i folkediktningen. Oftest møter man det i eventyret: tre brødre, tre prinsesser, tre troll, troll med tre hoder, tre like situasjoner, valg mellom tre ting osv. Ellers finner vi tretallet for eksempel i forestillinger som at trolldom skal gjøres tre torsdagskvelder på rad, eller at en drøm som opptrer tre netter på rad, vil gå i oppfyllelse.

På denne måten er bruken av tretall i parallellismen som retorisk virkemiddel annerledes enn den i norsk litteratur.

2.3 Når kinesere lærer seg andrespråk

Engelsk er det første andrespråk de fleste kinesiske elever lærer. Ifølge læreplanen undervises engelsk som fag offisielt fra 3. trinn. Men mange barn har begynt å lære engelsk lenge før, noen har begynt i barnehagen. Ingen kinesiske foreldre vil la barnet sakke akterut når det gjelder utdanning. Jo mer barnet lærer før han/hun begynner på skolen, jo flinkere kommer han/hun til å bli i forhold til andre i klassen.

Som førsteklasing begynte jeg med engelskkurs i vinterferien 1995. Hver dag gikk jeg på kurs, lærte å fortelle historien om Snehvit. Det var mer å pugge lydene enn å kunne forstå og fortelle eventyret. Første dagen fikk alle et hefte, med bilder og engelske ord. Under hvert

bilde var det en engelsk setning. Jeg hadde aldri lest et engelsk ord før, med bildene og forkunnskap om eventyr Snehvit visste jeg hva historien handlet om. Men hva ”It is a cold winter day” (førstelinjen i heftet) betydde, hadde jeg ikke peiling på.

Læreren leste høyt en setning, samtidig fremførte hun mange kroppsbevegelser. Vi skulle lese (mer eller mindre rope) høyt etter læreren, og gjorde akkurat de samme kroppsbevegelsene som henne. Disse kroppsbevegelsene var ment å hjelpe oss å forstå og pugge historien. Den eneste måten jeg kunne henge med på var å pugge og å imitere alle lydene læreren sa. Etter hvert skjønnte jeg at ”It is a cold winter day” betydde at det var en kald vinterdag. Men jeg kunne aldri produsere en slik setning selv, og denne setningen ble et fast uttrykk i hodet mitt. Etter *Snehvit* lærte jeg både *Den stygge andungen* og *Rødhette og ulven* på akkurat den samme måten. Alt skjedde i feriene, før engelskfaget offisielt ble undervist på skolen.

Som jeg husker har fokus i engelsk alltid vært på grammatikk. Skrivning teller ikke så mye ved eksamen. Likevel når kinesere skriver på engelsk, tar de med seg noe spesifikke skrivevaner fra kinesisk? I fagfeltet engelsk som andrespråk har dette blitt undersøkt siden 1960 tallet, særlig i kontrastiv-retorikksperspektiv. Dette skal jeg gå dypere og videre med i teoridelen.

Alt i alt, som Connor (1996:41) konkluderer i *Contrastive Rhetoric: Cross-cultural aspects of second-language writing* at

contrastive rhetoric studies have discovered differences between Chinese and English writing. These differences are explained by a number of sociopolitical and cultural reasons. It is believed that the organization of the eight-legged essay by itself is not the reason for the seeming indirect writing of Chinese writers. Instead, explanations that consider cultural orientations towards self, others, society, and social interaction are brought into the interpretation.

3 Teoretisk grunnlag

I denne oppgaven skal jeg undersøke stilnivået skriftlig produksjon av kinesiske innlærere. Det jeg vil fokusere på, er hvor ofte en gruppe kinesiske innlærerne bruker parallellismer i forhold til innfødte. Jeg vil se bort fra de språklige feilene innlærere gjør i sine skriftlige arbeider. Oppgaven handler ikke om grammatiske eller fonologiske elementer man tar med seg fra morsmålet eller andre språk man har lært tidligere, men heller om persepsjon og språklige virkemidler.

3.1 Tidligere forskning

Spørsmålene rundt morsmålsrolle i andrespråksforskning har hatt stor interesse innen fagfeltet både internasjonalt og i Norge. Golden, Kulbrandstad og Tenfjord påpeker i sin artikkel *Norsk andrespråksforskning – utviklingslinjer fra 1980 til 2005* (2007:19) at ”Av de i underkant av 50 hovedfagsoppgavene som har hatt innlærerspråk som forskningsobjekt, har 17 belyst spørsmål om morsmålspåvirkning. Tre av seks doktoravhandlinger har hatt dette som hovedfokus og én berører temaet.”

De skriver videre i artikkelen at det å bruke morsmålet som en kilde for å forklare feil var sentralt i de første norske hovedoppgavene. Her ble morsmålet brukt som utgangspunkt for å diagnostisere feil, ulike kontrastiv analyser, som bruker morsmål til å forutse mulige feil. Mot slutten av perioden 1980 – 2005, begynte forskere å se på innlæreres språklig produksjon i et kognitivt læringssyn slik at innlæreres feil gjenspeiler hvordan språket deres utvikler seg og hva som påvirker utviklingen. Flere oppgaver tar for seg transfer som fokuserer på språktypologi og transfer. Innen språktypologi ble både markerhetsrelasjoner mellom språkene og den morfologiske typologien studert. Mot slutten av denne perioden baserer de fleste oppgavene seg på funksjonell lingvistisk teori (Golden, Kulbrandstad og Tenfjord 2007: 21).

De nordiske studiene av skriving på andrespråket kan ifølge Golden og Hvistendahl 2013(s. 76) deles i fire kategorier:

1. Studier på språknivå, hvor typiske innlærertrekk i språket og utviklingen av mellomspråket er i fokus.
2. Studier på tekst nivå, inkluderer både studier av tekstbinding og tekstoppygging.
3. Studier av skriveopplæring, studier av læreplaner, av vurderingspraksis og av teknologi til hjelp i skriveopplæring på andrespråket.
4. Skrivning som sosial praksis, som fokuserer på den sosiale situasjonen som andrespråksskrivingen inngår i.

I denne oppgaven fokuserer jeg, slik det er redegjort for i kapittel 1 Innledning, på bruken av det retoriske virkemiddelet parallellisme og i hvilken grad kinesiske innlærere overfører parallellismer fra morsmålet når de skriver norsk. Et slikt spørsmål har ikke blitt diskutert før i fagfeltet norsk som andrespråk. Hvis jeg skal plassere oppgaven min innen de fire kategoriene ovenfor, er studier på tekstnivå nærmest.

Andre asiatiske språk som vietnamesisk har blitt studert tidligere, f.eks. i Kari Tenfjord sin hovedfagsoppgave(1983): *Systematisk variert tilfeldig. Ein kontrastiv analyse av mellomspråket til ei gruppe vietnamesiske ungdomar* og doktoravhandlingen (1997): *Å ha en fortid på vietnamesisk. En kasusstudie av fire vietnamesiske språkinnlæreres utvikling av grammatisk fortidsreferanse og perfektum*. Flere hovedoppgaver som Eilertsen (1990), Bergreen (1991), Berg (2003), Hillestad (2003), Helland (2005) har hovedfokus på hvordan vietnamesiske innlærere lærer seg norsk (særlig fonologiske utfordringer) og deres språkvalg.

Studier av kinesiske innlærere og hvordan de lærer seg norsk finnes det ikke så mange av innen fagfeltet Norsk som andrespråk. Få norske forskere har hatt fokus på kinesisk språk eller kinesiske innlærere. En undersøkelse av barn med kinesisk bakgrunn finnes i Schjetne (2001) sin hovedfagsoppgave: *Brudd. En kasusstudie av to adopterte barn fra Kina i dialogsamspill med adoptivmoren*. Marit Helene Kløve har arbeidet med kontrastive analyser av norsk – kantonesisk fonetikk (ifølge kinesisk standard er kantonesisk en kinesisk dialekt). I 1985 skrev hun hovedoppgaven: *HEISAN: en kontrastiv fonologisk analyse av norsk og kantonesisk – med særlig vekt på CVC-ord*, og i 1997 leverte hun doktorgradsavhandlingen: *Second language syllabification: Elements of prosodic theory based on the acquisition of Norwegian by Cantonese speakers*.

Noen studier har kinesisk informanter, men kinesisk bakgrunn var ikke i fokus. For eksempel skrev Monica Fjeld (2012) masteroppgaven *Å skrive fagtekster på andrespråk* *Andrespråkselevs arbeid med skriving i yrkesfag i videregående skole*, en av de informantene hun brukte er opprinnelig fra Kina. Fjeld valgte informanter som hadde behov for hjelp med andrespråket (s. 25).

April 2007 organiserte NTNU Workshop on Comparative Chinese – Norwegian Syntax, including Acquisition Topics (CHINOSAT). I innledningen til artikkelsamlingen som ble utgitt etter workshopen, skrev Åfarli og Jin (2008:7) at det var første gang mandarin og norsk ble sett i dybden i et komparativt- og tilegnelsesperspektiv. De fleste artiklene i denne samlingen handler om komparativ grammatikk eller grammatiske elementer i andrespråkstilegnelsesperspektiv. Den eneste artikkelen som har fokus på kinesiske innlærere er *Chinese students of Norwegian as a second language*, som er skrevet av Olaf Husby (2008). Artikkelen viser til at kinesiske innlærere skåret mye dårligere på norsknivå III eksamen enn innlærere fra andre land både på NTNU og Høgskolen i Narvik (s.198). Husby diskuterte kort hva som kunne skape problemer for kinesiske innlæreres norskopplæring. Han nevnte blant annet de to målformene og mange dialekter som er aktivt i bruk over hele landet, kan være en vanske for kinesiske innlærere (s.202-203). Han mente også at kinesiske innlæreres ferdigheter i engelsk kunne påvirke deres norskopplæring, at de som var gode i engelsk lyktes bedre enn de som hadde svakere dårlige engelskkunnskaper. I tillegg (s.205) skrev han at flere av de kinesiske studentene uttrykte behov for uttalekurs, og han foreslo at når det gjelder uttaleundervisning, kan en homogen klasse med studenter som har felles språkbakgrunn være nyttig. Mot slutten av artikkelen, brukte Husby to korte avsnitt på norskstudiet mitt. Disse avsnittene inneholder en presentasjon av dette norskstudiet, dvs. ”the first class to study Norwegian language and culture in China”(s.206) ved Beijing Foreign Studies University. Men artikkelen fokuserer verken på eksamensbesvarelsene eller annen skriftlige produksjon av kinesiske innlærere. Husbys artikkel er derfor ikke relevant for denne oppgaven.

3.2 Tverrspråklige innflytelser /Morsmålsinnflytelser

Tverrspråklig innflytelse dreiser seg ifølge Berggreen & Tenfjord (2011: 204) om overføring av elementer eller regelmessigheter ved morsmålet til et språk under læring”. Odlin (1989:27)

definerer transfer som ”the influence resulting from similarities and differences between the target language and any other language that has been previously (and perhaps imperfectly) acquired”. Jarvis & Pavlenko (2008:1) definerer tverrspråklig innflytelse som “the influence of a person’s knowledge of one language on that person’s knowledge or use of another language.”

Termen *tverrspråklig innflytelse* skal dekke alle mulige former for innflytelser (direkte eller indirekte; produksjons- eller forståelsesrelatert), på flere nivåer, fra tidligere lærte språk til det nye språket som er under innlæring (Berggreen & Tenfjord 2011: 204). Men dette er kun én av mange betegnelser som brukes for det samme fenomenet. Vi finner at også *morsmålspåvirkning*, *morsmålets rolle* eller *morsmålstransfer* er brukt i faglitteraturen (jf. Odlin 2003:436)

I denne oppgaven fokuserer jeg på i hvilken grad kinesiske innlærere overfører et retorisk virkemiddel fra kinesisk til norsk, altså fra morsmål til målspråk. Siden termen *morsmålspåvirkning* retter seg spesifikt mot morsmålets rolle i motsetning til termen *tverrspråklig innflytelse* som inkluderer andre språklige ressurser enn morsmålet, har jeg valgt å bruke termen *morsmålspåvirkning*.

Jarvis & Pavlenko (2008: 11) påpeker at tverrspråklig innflytelse ikke nødvendigvis fører til feil i målspråket. Dette kan ofte føre til overproduksjon eller underproduksjon av noen bestemte språklige elementer eller strukturer. Berggreen & Tenfjord (2011: 214) definerer overproduksjon som ”mer frekvent bruk av en struktur hos en språkinnlærer enn hos innfødte, på områder der det samtidig foreligger frekvensforskjeller mellom grupper av innlærere.” For eksempel observerte Nistov (1991) overproduksjon av noen syntaktiske strukturer hos tyrkiskspråklige innlærere. I denne oppgaven skal jeg, slik det er redegjort for i innledningen og i kapittel 2.1, undersøke bruk av et bestemt retorisk virkemiddel hos kinesiske innlærere når de skriver norsk. Jeg har også en kontrollgruppe med 12 innfødte norsktalende informanter. Slik kan jeg sammenligne om dette retoriske virkemiddelet blir brukt hos innfødte, og i tilfelle hvor frekvent det er. Dermed kan jeg vurdere om det er overproduksjon av dette mønsteret eller ikke hos de kinesiske informantene mine.

Ifølge Jarvis & Pavlenko (2008: 13) er tverrspråklig innflytelse ikke kun et atferdsrelatert fenomen, dvs. å falle tilbake til sitt morsmål, eller en mekanisk prosess av lingvistisk transfer.

Tvert imot anses tverrspråklig innflytelse som et høyst komplekst fenomen som ofte er påvirket av innlærerens persepsjon, konseptualisering, mentale assosiasjoner og ikke minst individuelle valg. Tverrspråklig innflytelse, særlig morsmålstransfer, er et av de mest sentrale, men ennå omdiskuterte fenomenene i andrespråksforskning (Golden m.fl. 2007:18; jf. kap 2.4).

Med tanke på lingvistisk transfer, har Jarvis og Pavlenko (2008:62) drøftet om ulike typer transfer som er fonologisk, ortografisk, leksikalsk, semantisk, morfologisk, syntaktisk, diskursiv, pragmatisk og sosiolingvistisk. Ellis (1997: 44) skrev at ”many aspects of learner discourse are influenced by the rules of discourse in the learner’s L1.” For eksempel kan det være et fenomen som strekker seg fra det fonologiske nivået, der noen innlærere uttaler det nye språket perfekt, noen snakker med aksent, til morfologisk nivå, hvor for eksempel samsvarsbøyning ikke er på plass. Morsmålstransfer kan også forekomme på det syntaktiske planet som f.eks. mangel på inversjon. Disse språkbruksområdene som er skissert ovenfor blir ofte diskutert og studert i andrespråksforskning. Med tanke på det jeg skriver i denne oppgaven, dvs. overføring av parallellismen fra morsmål kinesisk til målspråk norsk, er på diskursnivå. Berggreen & Tenfjord (2011: 209) viser til Wolfson (1989) og forklarer tverrspråklig påvirkning på diskursnivå som ”en aktivering av språkbruksregler fra eget språksamfunn når en person samhandler språklig (skriftlig eller muntlig) med medlemmer av vertsamfunnet”.

Med tanke på at det jeg skriver om overføring av et retoriske virkemiddel, er morsmåls påvirkning i lys av kontrastiv retorikk sentralt i denne oppgaven. Dette skal jeg bygge videre på i kapittel 3.4.

3.3 Andrespråksskriving

Å skrive på et annet språk enn morsmålet er ikke lett. Det er ”strategically, rhetorically and linguistically different in important ways from L1 writing” (Hyland 2011:31). Vi har ofte et stort utvalg ord og en intuitiv evne til å bruke grammatikk når vi skriver på morsmål (Hyland 2011: 34). Men det er annerledes når en skal skrive på andrespråk. Da jeg begynte å skrive på norsk, ble jeg låst inne i en verden med et begrenset ordforråd og lite grammatisk kunnskap. Som de fleste andrespråksinnlærerne skriver jeg mer eller mindre det jeg kan istedenfor det

jeg vil når jeg skriver på norsk. Dette bekrefter Hyland også når han sier at det å skrive på et annet språk enn morsmål innebærer både å lære å skrive tekster og å lære det nye språket. Flere innlærere sliter med å overføre gode ideer til god nok skriftlig produksjon på andrespråk (s. 34, han brukte engelsk som målspråk som et eksempel).

Det er kognitive, sosiale og kulturelle faktorer som påvirker hvordan innlærere skriver i andrespråk. Hyland oppsummerer disse forskjellene som:

- Different linguistic proficiencies and intuitions about language
- Different learning experiences and classroom expectations
- Different sense of audience and writer
- Different preferences for ways of organizing texts
- Different writing processes, different understandings of text uses and the social value of different text types (2011, 31)

Forskjellige kulturer har ulike forståelser for hvordan en skriftlig tekst skal organiseres. Hyland (2011:45) påpeker at "What is seen as logical, engaging, relevant or well-organized in writing, what counts as proof, conciseness, and evidence, all differ across cultures". Forskjellige skrivekulturer kan føre til ulike type litteratur eller skrivevaner. I skriving på andrespråk kan man både ta de språklige trekkene med seg, og man kan også ta med tankegangen og kulturen som er bak språket.

Hyland definerer "good writing" i vestlig kultur som "involve the writer's individual creativity and critical thinking"(2011: 39). Han nevner at flere asiatiske kulturer vektlegger pugging og imitasjon i skrivingen (2011:38). Hyland viser til Ramanathan & Atkinson(1999) og Heath (1991) som sier at noen kulturer fokuserer mer på et kollektiv felleskap enn å leve som en individ, skriving ble sett mer som en måte å vise og formidle kunnskap på enn å uttrykke egne meninger.

Jeg nevnte så vidt i kapittel 2.2 *Kinesere skriver på førstespråk* at da jeg gikk på skolen i Kina var det krav om å bruke faste uttrykk og retoriske virkemidler når vi skrev kinesiske stiler. Vi pugget en god del faste uttrykk og sitater fra eldre litteratur, og vi brukte dem når det passet. Når det gjelder retoriske virkemidler er det sentralt å imitere mønstre. Eksempelet som jeg hentet fra *Pedagogisk veiledning av undervisning i 4. trinn del* på side 9, viser at elevene blir oppmuntret til å imitere parallellismer fra tekstboka og bruke det med eget innhold. Som jeg skrev i kapittel 2.3 *Når kinesere lærer seg andrespråk* var engelskopplæringen min sterkt knyttet til pugging og imitasjon. Matalene (1985) har også

oppdaget at de kinesiske studentene hennes foretrakk å bruke faste uttrykk og sitater fra eldre litteratur, noe som krever mye pugging. I *kapittel 3.5 Skrivning som et kulturspeil* skal jeg diskutere videre hvordan skrivning gjenspeiler den kinesiske kulturen.

Det som har blitt mest undersøkt i faghistorien innen det kulturelle aspektet ved skrivingen er nok hvordan mennesker med ulik språkbakgrunn organiserer tekster og hvordan det påvirker deres produksjon i andrespråk. Fagfeltet som fokuserer på dette er kjent som kontrastiv retorikk, slik jeg alt har vært inne på i kapittel 3.1. I neste kapittel skal jeg se nærmere på forskning innen kontrastiv retorikk.

3.4 Kontrastiv retorikk

Connor (1996:5) definerer kontrastiv retorikk som ”an area of research in second language acquisition that identifies problems in composition encountered by second language writers and, by referring to the rhetorical strategies of the language, attempts to explain them”

Connor uttrykker også at kontrastiv retorikk begynte som en kombinasjon av den kontrastive analysen og feilanalysen. Dette er knyttet til et ønske om å forbedre pedagogikken. I tillegg mente forskere innen kontrastiv retorikk at interferens var det største problemet i andrespråktilegnelse. Kontrastiv retorikk baserte seg på feilanalysen slik at feil/avvik innlærere gjorde, ble undersøkt i forbindelse med innlæreres språkbakgrunn. Men etter hvert beveget kontrastiv retorikk seg mot ”to compare discourse structures across cultures and genres” (Connor, 1996:15).

Særlig på 1990-tallet ble kontrastiv retorikk utvidet i ulike retninger innen fagfeltet anvendt lingvistikk:

Contrastive text linguistics (comparison of discourse features across languages); the study of writing as a cultural activity (comparing the process of learning to write in different cultures); contrastive studies of the classroom dynamics of L2 writing; contrastive rhetoric studies conducted in a variety of genres in a variety of situations for a variety of purposes...; and contrastive rhetoric studies dealing with the inculcation of culturally different intellectual traditions and ideologies. (Connor, 1996:19)

Flere forskere har studert hvordan kinesere skriver på engelsk. Mange mener at kinesere skriver indirekte, og forskere prøver å begrunne dette på ulike måter. Kaplan (1966) argumenterte for at kinesere skriver indirekte på grunn av at de ble påvirket av ”eight-legged essay” (åttebente essay) jf. fotnote 4 på side 9 i denne oppgaven. Cai (1993:5) støtter Kaplans

synspunkt, og mente ”the theory and pedagogy of Chinese written academic discourse has always been bound up with political beliefs and ideological values”. Han skriver videre i *Beyond Bad Writing: Teaching English Composition to Chinese ESL Students* (s. 10) at

..., English compositions by Chinese ESL students have consistently shown evidence of use of either the eight-legged or the four-part or the three-foot organizational patterns, a restricted expression of personal feelings and views, an indirect approach to the chosen topic, and a preference for prescribed, formulaic language, ...

Mohan & Lo (1985: 518) mener at åttebente essay tilhører den klassiske skrivemåten wen-yan⁸. I tillegg ble åttebente essay bare brukt som en del av den kinesiske embedsmannseksamen (jf. fotnote 3 på side 7), og denne prosaen ble fjernet i 1909. En ny skrivemåte, bai-hua som er talemålsnær, erstattet wen-yan etter Ny kultur-bevegelsen i 1919. Deretter er det bai-hua som blir undervist på skolen, og blir brukt aktivt i alle domener. Basert på en undersøkelse blant lærere som underviser engelsk som andrespråk for kinesiske studenter i både Hongkong og Britisk Columbia hevder Mohan & Lo at organiseringsmønster i å skrive på kinesiske ikke er så forskjellig fra det å skrive på engelsk. I tillegg mener de at disse innlærerne lærer hvordan man organiserer tekster på engelsk vis, og de blir heller påvirket av engelskkurs de får i Hongkong hvor lærere vektlegger prikkfrie setninger istedenfor organisasjonen i skriving, enn organiseringsmønstrene fra kinesisk språk (Mohan & Lo 1985: 528). De argumenterer derfor i mot Kaplans påstand om at det er påvirkningen av åttebente essay når kinesiske innlærere skriver på engelsk.

Carson (2013) undersøker hvordan kinesiske innlærere lærer å lese og skrive kinesisk og hvordan læringen påvirker deres forventninger og strategier i å lære å lese og skrive andrespråket. Carson (2013:143) påpeker at:

To summarize, becoming literate in China involves learning to read and write in a society that values education, but that has only recently been able to develop positive attitudes among the masses towards literacy. Schools reflect the traditional function of Chinese education, which is to teach moral principles reflecting basic societal values: patriotism, the collective good, group loyalty, and respect for authority. In this context, schools are controlled and regimented, with a focus on maintaining order and authority.

De fleste forskere er enige om at kinesere skriver indirekte. De prøver å begrunne og analysere i lys av organiseringen og oppbygningen av en tekst som er skrevet av kinesiske innlærere, noen (som Kaplan (1972), Cai (1993)) tar for seg måten kinesere uttrykker egne meninger i skriftlige og muntlige produksjoner. Men jeg har ikke funnet noe som forsker på

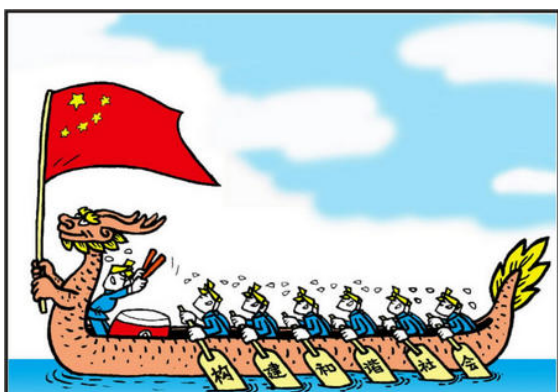
⁸ Wen-yan er en skrivemåte som baserer seg på klassisk skriftspråk i Kina.

det samme som jeg gjør i denne oppgaven, dvs. fokusere et bestemt retorisk virkemiddel som overføres fra kinesisk til norsk.

3.5 Skrivning som et kulturspeil

Som jeg skrev i forrige kapittel at flere forskere prøver å beskrive hvordan kinesere skriver på andrespråk og også gi begrunnelser til hvorfor kinesere skriver indirekte. Som Hyland (2011:27) påpeker ”every act of writing is in a sense both personal and individual, it is also interactional and social, expressing...”, skrivning i seg selv er ikke en enkel prosess. Det som danner måten vi skriver er sammensatt, i tillegg er det også et kulturspeil.

Som jeg husker selv har det aldri vært eksplisitt beskjed fra læreren om at man må skrive indirekte verken på engelsk eller kinesisk. Men å være indirekte er en del av kulturen vår. Det er faktisk sjelden at vi gir hverandre ros. Ordet *veldig bra* på kinesisk er *bú cuò* (不错) som egentlig betyr ”ikke så verst” eller ”ikke feil” hvis man oversetter ord for ord. Det er også viktig å ikke være høy på seg selv. Når du er så ”uheldig” at du fikk ros av en venn eller en kollega, er det enda mer uheldig hvis du ikke sier *nǎlǐ nǎlǐ* (哪里哪里) for å vise beskjedenheten. *Nǎlǐ nǎlǐ* (哪里哪里) med ord for ord oversettelse : ”hvor hvor” betyr rett og slett hvor finner jeg disse fine tingene du snakker om.

Figur 1 Propoganda om et harmonisk samfunn. Dette tegning er hentet fra Renmin Ribao (People's Daily, som er en partiorgan for det kinesiske kommunistpartiet)

kilde: <http://theory.people.com.cn/GB/40557/44459/>

jobbet mye for å skape et harmonisk samfunn. Ord som felleskap og solidaritet dukker ofte opp i media. Det er viktigere å være politiske korrekt enn å kunne uttrykke egne meninger. Utdanning blir sett som en effektiv måte å få gode og riktige innbyggere. Dette kan påvirke sosiale funksjoner ved skrivning.

Dette med å være beskjedent sitter langt inn i den kinesiske sjelen. Det er mange grunner til at kinesere ikke føler trygghet og komfortable med å uttale seg fritt om egne meninger, særlig skriftlig. Dette har både politiske og kulturelle begrunnelser. Det finnes flere ordtak på kinesisk som går på det man sier ikke kan brukes mot deg men det som er skrevet ned på papiret varer i evighet. I de siste årene har Kina

Matalene (1985) har vist flere eksempler på kinesiske innlærer som prøver å unngå å skrive om egne meninger og følelser, de bruker sitater fra eldre litteratur, ordtak eller noen ganger eventyr og folkefortellinger for å illustrere hva de egentlig mener. Matalene (1985) brukte mange eksempler fra tekster skrevet av studentene hennes. Hun påpeker at når kinesiske innlærere skriver på engelsk foretrekker de å bruke faste uttrykk og sitater fra eldre litteratur. Dette krever mye pugging. I *Contrastive Rhetoric: An American Writing Teacher in China* (1985:7) sies det at

”...for the Chinese writer, style means manipulating one’s memory bank of phrases, arrangement means filling the forms, and invention means doing it the way it has been done. Each of these three arts of rhetoric depends profoundly on the fourth, memory.”

I tillegg til pugging og bruk av gamle ordtak og sitater, har kinesere flere måter å unngå språklige problemer på. Hvis de skal kommentere hendelse A, må de skrive som om de kommenterer en lignende hendelse som skjedde i historien, eller kommenterer hendelse B som er fiktiv men er lik som A. Hvis disse kommentarene blir vurdert som politisk ikke korrekte en dag, kan man lettere slippe unna ved å si jeg kommenterte ikke hendelse A men en fiktiv hendelse eller noe som skjedde i historien.

En annen måte å unngå problemet på er jo ikke å bli sett som individ. Å kunne blande seg inn i et felleskap er en dyd i kinesisk kultur. Det er farlig å skille seg ut i et felleskap. Som et kinesiske ordtak sier : Pistolen tar fuglen som stikker ut med hodet. Scollon (1991:7) oppdager at

The Chinese student is not writing primarily to express himself or herself but for the purpose of becoming integrated into a scholarly community. The purpose of student writing is to learn to take on a scholarly voice in the role of commentator on the classics and on the scholarship of others. One is writing to pass on what one has received.

Ulike kulturer kan ha forskjellige koder for å skape koherens og forståelse i både muntlig og skriftlig kommunikasjon. John Hinds (1990) viser at noen tekststrukturer brukes til å skape koherens og fører til at lesere får den riktige inferensen, og mønstrene som uttrykker koherens varierer i ulike språk og kulturer. Han mener (1990:98) at i kinesisk skriving foretrekker man en slags ”delayed introduction of purpose”. Dette kan føre til at engelsktalende lesere ikke opplever koherens i teksten. Kinesere er nok flinke til å snakke om mye annet før de kommer til temaet. Hvis en kinesisk giftekniv skal prøve å få noen til å møte en aktuell kandidat, måtte han/hun begynne med noe helt annet for å unngå ubehag for

begge partner. Hvis et kinesisk barn skal be om penger eller noe annet fra foreldrene sine, ville han/hun ha begynt med å snakke om været, livet på skolen, og alt annet først.

4 Materiale og metode

Først og fremst bruker jeg 27 tekster fra *Honning i munnen, sverd i magen* (2011) som er skrevet av 14 kinesiske innlærere. I begynnelsen av 2013 sendte jeg en e-post til alle (14 stykker til sammen) som tok en bachelorgrad i norsk språk og kultur sammen med meg på Beijing Foreign Studies University (fra 2007 till 2011), dvs. studentene fra den alle første norskklassen i Kina. Jeg ba om alle å sende meg stiler som de skrev da de var på andre/tredje året på universitetet. Det er bare tre stykker som har sendt meg stiler. Ola fra Lillehammer og Per fra Sandefjord sendte meg mange stiler, og Gro fra Molde har sendt meg tre stiler som er skrevet av henne selv og tre som er skrevet av Torill fra Ålesund (Torill og Gro var skrivepartnere i klassen). Jeg valgte de første tre stilene fra Ola og Per, og de seks stilene fra Gro og Torill som en del av materialet mitt.

Som nevnt i kapittel 1 Innledning har jeg hentet 12 tekster som er skrevet av nordmenn fra ASK-korpus for å se om norske skriver parallellismer og i tilfelle i hvilket omfang.

4.1 Materialet for oppgaven

4.1.1 *Honning i munnen, sverd i magen* (2. Utgave 2011)

27 tekster er hentet fra *Honning i munnen, sverd i magen*. Denne samlingen (2011) består av forord og fem kapitler. I 2009 utgaven var det bare forordet som var skrevet av lærerne. I 2011 utgave har lærerne skrevet et nytt forord, i tillegg har fem studenter og Helene Uri også skrevet forord. Resten av innholdet er identisk med første utgave. Alle de 14 studentene har bidratt til samlingen.

Innholdsfortegnelse

Forord.....	
Kap.1 - Studentenes møte med Eva, Liss, Sara og Tamara.....	17
Kap.2 - Studentenes møte med Helene Uri, 18. mars 2009	37
Kap.3 - Helene på Muren, 19. mars 2009	45
Kap.4 - Epilog	49
Kap.5 - Dagbladet 22.mars 2009.....	50
Klasseliste.....	52
Til inspirasjon.....	54

2.opplag 2011
© 2009 (1.utgave) Sandvei Publishing, Beijing
Omslag: 打印社, 北京
Forsidefoto: Privat
Sats: Goldfinger, Beijing
Skrift: 12/14 Times New Roman
Papir: 80g/m²
Trykk og innbinding: Et portrom i Beijing

Figur 2 Innholdsfortegnelsen av *Honning i munnen, sverd i magen*. Denne samlingen (2011)

Figur 2 viser innholdsfortegnelsen i *Honning i munnen, sverd i magen* (2011). Kapittel 1 *Studentenes møte med Eva, Liss, Sara og Tamara* består av 14 tekster. I dette kapittelet skriver studentene om hvordan de tolker handlingene og de fire hovedpersonene i *Hongingtunger*. Kapittel 2 *Studentenes møte med Helene Uri, 18. mars 2009* består av seks tekster som handler om hvordan studentene opplevde det da de traff Helene Uri i klassen.

Kapittel 3 *Helene på Muren, 19.mars 2009* består av 2 stiler som forteller om en tur på den kinesiske muren. Kapittel 4 *Epilog* og kapittel 5 *Dagbladet 22. mars 2009* blir ikke brukt i denne oppgaven. Kapittel 4 på grunn av at det var et dikt, som er i en annen sjanger enn de andre 27 tekster. Og kapittel 5 består av avisartikkel *Lynkurs i slikking og strikking* skrevet av Inger Bentzrud i 2009. Inger Bentzrud har ikke kinesisk som morsmål.

Forord (5 tekster):

Forord av Marit, Forord av Anne, Forord av Siri, Forord av Per, Forord av Torill

Kapittel 1- *Studentenes møte med Eva, Liss, Sara og Tamara* (14 tekster):

Honningtunger (Per), *Honningtunger* (Kari), *Litt om Eva og Honningtunger* (Siri), *Min oppfatning av Eva* (Gunnar), *Litt om Eva* (Ola), *Eva* (Anne), *Eva* (Astrid), *Eva* (Harald), *Tamara* (Marit), *Litt om Liss*(Ellen), *Honningtunger er ikke søte* (Torill), *Litt om Honningtunger* (Hilde), *Honningtunger* (Harald), *Vennskap og Honningtunger* (Inger)

Kapittel 2- *Studentenes møte med Helene Uri, 18. mars 2009* (6 tekster):

Helene Uri kom i dag! (Siri), *Helene Uri* (Gunnar), *Helen Uris besøk* (Marit), *Helene Uris besøk* (Hilde), *Om Helene Uri* (Gro), *Mitt møte med en levende forfatter* (Inger)

Kapittel 3- *Helene på Muren, 19.mars 2009* (2 tekster):

Mitt møte med en levende forfatter II (Inger), *En uforglemmelig dag med Helene* (Ellen)

4.1.2 12 stiler som er skrevet av 4 kinesiske innlærere

I tillegg til forord og tekster fra *Honning i munnen, sverd i magen* (2011) består materialet mitt av 12 stiler som er skrevet av fire kinesiske innlærere (tre tekster hver):

Gro fra Molde: *Obs! Vegetarianer, Skal barna lese klassikerne?, jeg person*

Ola fra Lillehammer: *Er Hannibal virkelig <strategiens far> ?, Menneskerettighet og dobbeltmoral, En vellykket klimaforhandling? Usannsynlig.*

Per fra Sandefjord: *Nobels fredspris, Ettbarnspolitik, Hva er en pen jente?*

Torill fra Ålesund: *Outsider for alltid, Til døden skiller oss ad, Gammel vennskap ruster ikke*

4.1.3 Kontrollgruppe

Jeg har hentet 12 skriftlige produksjoner av innfødte norsktalende fra Askeladden og bruker dem som kontrollgruppe i denne oppgaven. Askeladden(2008-2013) er et prosjekt utarbeidet ved Universitetet i Bergen, ledet av professor Kari Tenfjord. Formålet er å få ny innsikt i

morsmålets rolle i andrespråkstilegnelsen. Prosjektet har utviklet ASK-korpuset som forskningsverktøy. ASK står for andrespråkskorpus, og er et elektronisk, søkbart innlærerkorpus(<http://gandalf.uib.no/ask/ask>) med 1700 tekster fra innlærere og 200 tekster fra en norsk kontrollgruppe. Innlærertekstene er hentet fra to standardiserte tester, altså lik kontekst: Språkprøven (ca 200 ord) og Test i norsk-høyere nivå (ca 400 ord). Prosjektet vil også utvikle metoder for bruk av korpus i andrespråksforskning, og bygge opp et forskningsmiljø for korpusbasert andrespråksforskning.

De 12 tekstene ble tilfeldig valgt ut. De er skrevet av 12 ulike norske informanter, og disse tekstene dekker seks ulike stiloppgaver nemlig Dikt 'Ingen ting' av Paulus Utsi om språk, organdonasjon, olympiske leker og sportslige idealer, frihet og ansvar, sunnhet og helse og penger og andre verdier. Måten jeg har søkt på framgå i vedlegg 1.

Liste over tekster i kontrollgruppen:

Diktet 'Ingen ting' av Paulus Utsi om språk skrevet av h2001 og h2002.

Organdonasjon skrevet av h2003 og h2017.

Olympisk leker og sportslige idealer skrevet av h2023 og h2007.

Frihet og ansvar skrevet av s2003 og s2086.

Sunnhet og helse skrevet av s2099 og s2024.

Penger og andre verdier skrevet av s2002 og s2012.

4.2 Metode

Som jeg har nevnt flere ganger, er det parallellismer på ulike nivåer som er fokuset i denne oppgaven. Til sammen har jeg analysert 51 tekster med ulik lengde. Den lengste er *Er Hannibal virkelig <strategiens far> ?* skrevet av Ola. Denne teksten har 2330 ord, 107 perioder. *Honning i munnen, sverd i magen* (2011) består av 56 sider, de 12 stilene fra Gro, Ola, Per og Torill utgjør til sammen på 9745 ord, og de 12 tekstene fra kontrollgruppen innebærer 4492 ord. Alle tekster krever nærlesinger med nøyaktighet og tålmodighet. I tillegg kommer *Syklubbaften* fra Honningtunger (Uri, 2002) på 5 sider.

Siden materialet mitt er stort, har jeg i vedlegg lagt fire stiler fra de 12 stilene som er skrevet av Gro, Ola, Per og Torill. For hver av studentene er det den av stilene som har høyest andel parallellismer valgt som vedlegg.

I første omgang leste jeg hver enkelt tekst minst fem ganger for å være helt sikker på at jeg oppdaget alle parallellismene. Alle parallellismer i hver enkel tekst ble først notert, og så sortert i tre ord, tre fraser og tre setninger. Etterpå ble alt ført inn i et Excel-skjema. Deretter måtte jeg lese gjennom og analysere alle parallellismene, og vurdere om noen måtte tas bort i forhold til definisjonen på parallellismen på side 5.

Som jeg skrev i begynnelsen av denne delen, er alle tekstene av ulik lengde. For å lettere kunne sammenligne disse tekstene, bestemte jeg meg for å regne ut prosentene⁹ av parallellismer i en tekst i forhold til antall perioder. Derfor talte jeg antall perioder i en tekst, så talte jeg antall parallellismer på ulike nivåer, til slutt regnet jeg ut prosentene, dvs. antall parallellismer delt på antall perioder. Hver tekst ble talt minst tre ganger, noen av dem ble talt enda flere ganger for å dobbeltsjekke. Deretter førte jeg inn antallet perioder i Excel-skjemaene sammen med eksemplene på parallellismer. I tillegg har jeg talt hvor mange parallellismer del er av hver type, dvs. ord, frase og setning, og andelen av hver type parallellisme mot antall parallellismer i hver enkelt tekst.

4.2.1 Parallellismer på ulike nivåer

Som nevnt tidligere, finnes parallellismer på tre nivåer: tre ord, tre fraser og tre setninger. Før jeg går videre med metode, må jeg først forklare noen relevante begreper. Definisjonene på disse ordene er hentet fra Bokmålsordboka (<http://www.nob-ordbok.uio.no/>):

1. Ord: en gruppe språklyder eller bokstaver som er bærer av en betydning, og som opptrer som minste selvstendige enhet i en ytring.
2. Frase¹⁰: viser til uttrykk: språklig formulering; fast eller vanlig rekkefølge av minst to ord.
3. Setning: i grammatikk: ytring som normalt inneholder et subjekt (2) og et predikat (2)

⁹ Alle prosentene blir regnet ut med et siffer etter komma.

¹⁰ Definisjonen på frase i denne oppgaven er ikke i tråd med Norsk referansegrammatikk (1997:31) som renger både ord med utfyllinger og ord adledd som fraser.

4. Periode: kjede av setninger som danner et avsluttet hele.

Eksempelet nedenfor inneholder to parallellismer på ordnivå og én på setningsnivå:

”Mange embetsmenn i Kina lever et luksus liv, de kjører Benz-Mercedes, BMW eller Audi A6, de har med seg LV, Chanel eller Gucci. De bruker penger som ikke tilhører dem!”

En parallellisme i denne oppgave telles som en enhet, uavhengig av om den er på ordnivå, frasenivå eller setningsnivå. Og en parallellisme på ordnivå eller frasenivå kan være en del av en parallellisme på setningsnivået.

Parallellismer på ordnivå:

1. Benz-Mercedes, BMW eller Audi A6
2. Lv, Chanel eller Gucci.

Parallellisme setningsnivå:

/de kjører Benz-Mercedes, BMW eller Audi A6/, /de har med seg LV, Chanel eller Gucci/.
/ De bruker penger som ikke tilhører dem/!

Dette er gjentakelser av strukturen de + verb +objekt, og alle setningene bygger på hverandre, og gir eksempler på ” Mange embetsmenn i Kina lever et luksus liv” .

Dette eksempelet har ingen parallellismer på frasenivå. Eksempler på parallellismer på frasenivå finnes i setningen ”Hun bruker mye tid på forberede deilig mat, utseendet sitt og utsøkte kjoler. ”

I denne oppgaven skal jeg forholder meg til at en frase er en rekkefølge med minst to ord som ikke inneholder et subjekt og et predikat. Mens en frase som inneholder et subjekt og et predikat ses som en setning om den er avsluttet eller ikke. Derfor vil et eksempel som “De ler” ikke bli sett som en frase men en setning, mens eksempler som “mange embetsmenn i Kina” og “et luksus liv” vil bli sett som fraser.

Som jeg redegjorde i kapittel 4.2 har jeg talt antall perioder. For å kunne regne ut riktig antall, måtte jeg første og fremst definere hva som er en periode. En periode er en kjede av setninger som er et avsluttet hele jf. s.29. Men hva er en avsluttet helhet? I denne oppgaven

bruger jeg tegnsetting for å skille periodene, og kun tegnsettinger som punktum, spørsmålstegn og anførselstegn blir sett som avsluttende tegnsetting. Hvis vi ser på eksemplet på side 29, ser vi at det er to perioder i denne teksten :

Periode 1: Mange embetsmenn i Kina lever et luksus liv, de kjører Benz-Mercedes, BMW eller Audi A6, de har med seg LV, Chanel eller Gucci.

Periode 2: De bruker penger som ikke tilhører dem!

5 Resultat og materialeanalyse

Det er uten tvil mye arbeid med materialet mitt. Som jeg skrev i kapittel 4.2 har jeg talt fram og tilbake på antall perioder i alle tekstene, og jeg har nærlest alle tekstene flere ganger. I tillegg har jeg tenkt og vurdert flere ganger på noen ”vrien og vrang ” parallellismer. Mens jeg jobbet med materialet, var det flere ganger jeg drømte om å telle og telle antall perioder og kun se ting som i tre-mønster.

I dette kapittelet skal jeg gledelig presentere hva jeg har funnet ut. Kapittelet er hovedsakelig todelt: det kinesiske materialet og kontrollgruppen. Først skal jeg presentere alle parallellismer i det kinesiske materialet, deretter skal jeg redegjøre og diskutere om parallellismer som er i grenseland mellom ordnivå og frasenivå, og parallellismer som er i grenseland mellom frasenivå og setningsnivå. Og så skal jeg presentere prosenten av parallellismer i alle tekstene, både i *Honning i munnen, sverd i magen* (2011) og de 12 stilene som er skrevet av Gro, Ola, Per og Torill.

I kapittel 5.2 skal jeg presentere hva jeg har funnet i kontrollgruppen, og kommenterer og redegjøre parallellismer i kontrollgruppen.

5.1 Det kinesiske materialet

I denne delen av oppgaven skal jeg presentere alle parallellismer i det kinesiske materialet, og se nærmere på noen utvalgte parallellismer. I tillegg skal jeg forklare hvorfor noen parallellismer ble kategorisert på ordnivå, selv om de ser ut som parallellismer på frasenivå, og hvorfor noen parallellismer ble sett som parallellismer på frasenivå når det er delene er parallellismer er dannet av en leddsetning.

En kort oversikt over det kinesiske materialet: 13 av de 14 kinesiske innlærerne har produsert parallellismer i tekstene deres. 30 av 39 tekster som har parallellismer, og det er til sammen 64 parallellismer, 32 parallellismer på ordnivå, 14 på frasenivå og 18 på setningsnivå. Med tekstene som har parallellismer, varierer prosenten på parallellismer fra 0,8% til 16,3%.

5.1.1 Parallellismer i *Honning i munnen, sverd i magen* (2011)

I *Honning i munnen, sverd i magen* (2011) er det 18 av 27 tekster som har parallellismer. Totalt er det 29 parallellismer: 16 på ordnivå, 6 på frasenivå og 7 på setningsnivå. I de fire delene av *Honning i munnen, sverd i magen* som er delene jeg bruker i materialet mitt nemlig forord, kapittel 1, kapittel 2 og kapittel 3, er det bare kapittel 2- *Studentenes møte med Helene Uri, 18. mars 2009* som ikke har parallellismer.

Forord (5 tekster)

Alle de fem tekstene i *Forord* har parallellismer, og det er til sammen åtte parallellismer, nemlig fem på ordnivå, én på frasenivå og to på setningsnivå. Tre av de fem parallellismene på ordnivå er en kombinasjon med tre adjektiver, to av dem er en kombinasjon med tre eller flere substantiver. Den ene parallellismen på frasenivå har struktur som adjektiv + substantiv. En av de to parallellismene på setningsnivå består av tre spørsmål, med ulike spørreord. Den andre parallellismen på setningsnivå er helsetninger med det felles innledningsordet ”noen”. Nedenfor førere en oversikt over alle parallellismene i de fem forordene.

Tabell 1 Parallellismer i Forord

Forord av Marit		
	Antall	eksempler
Tre ord	1	befriende, avklarende, oppmuntrende og utfordrende for oss.
Tre fraser	0	
Tre setninger	0	
Totalt 3 punktliste	1	
perioder	8	
prosenten	12,5%	

Forord av Anne

	Antall	eksempler
Tre ord	1	løgner, svik og bedrag.
Tre fraser	1	pene ord, lekker mat og vakre klær i den lille syklubben.
Tre setninger	0	
Totalt 3 punktliste	2	
perioder	15	
prosenten	13,3%	

Forord av Siri

	Antall	eksempler
Tre ord	2	...våre fine, verdifulle og uforglemmelige år. ...elgkjøtt, jordbærkake, kaffe, vin osv.
Tre fraser	0	
Tre setninger	0	
Totalt 3 punktliste	2	
perioder	16	
prosenten	12,5%	

Forord av Per

	Antall	eksempler
Tre ord	0	
Tre fraser	0	
Tre setninger	2	Hva spiser man der? Hvordan kler de seg? Hva tenker de til hverdags? Noen av oss har blitt diplomater, noen har blitt journalister, noen skal jobbe i norske selskaper og noen ønsker å studere videre i Norge.
Totalt 3 punktliste	2	
perioder	17	
prosenten	11,8%	

Forord av Torill

	Antall	eksempler
Tre ord	1	... en maktsyk, manipulerende og farlig mann.
fraser	0	
Tre setninger	0	
Totalt 3 punktliste	1	
perioder	29	
prosenten	3,4%	

Kapittel 1- *Studentenes møte med Eva, Liss, Sara og Tamara* (14 tekster):

12 av 14 tekster i kapittel 1 har parallellismer, og det er til sammen 20 parallellismer: ti på ordnivå, fem på frasenivå og fem på setningsnivå. De to tekstene som ikke har parallellismer, er skrevet av Harald og Gunnar.

Noen av eksemplene i denne delen kan diskuteres, for eksempel ”vin, latter og god mat” i *Honningtunger* (Per). Selv om ”god mat” består av to ord, kategoriserer jeg likevel denne parallellismen som parallellisme på ordnivå. Det skyldes at jeg forstår ”god mat” som en helhet.

Fire av de ti parallellismene på ordnivå består av tre substantiv, og resten av parallellismer på ordnivå består av tre eller flere adjektiv. Og i *Litt om Eva* av Ola med de tre adjektiv i komparativ: ”bedre, sterkere og rikere”, ellers er det ikke gradbøyd adjektivene.

Av de fem parallellismene på frasenivå er det kun et eksempel som er en ”perfekt” parallellisme: ”Deilig mat, ryddig hus, utro menn og uforglemmelig hukommelse” som er skrevet av Harald i *Honningtunger*, dvs. alle frasene i denne parallellismen er dannet av strukturen adjektiv + substantiv. I de andre parallellismene er det en blanding av ulike strukturer. For eksempel: ”deilig mat, utseendet sitt og utsøkte kjoler” i *Eva* (Anne) består av to adjektiv + substantiv (ubestemt) og et substantiv med eiendomspronomen. Og parallellismen på frasenivå i *Litt om Eva og Honningtunger* (Siri) ”perfekte jobber, gode klessmak, parfyme og elegante fremtoning” består av tre fraser med strukturen adjektiv +

substantiv og et substantiv som står alene, uten adjektiv. Grunnen til at jeg kategoriserte denne parallellismen som parallellisme på frasenivå skal jeg diskutere senere i kapittel 5.1.3.

Når det gjelder parallellismer på setningsnivå, finnes det en perfekt parallellisme som jeg presenterte tidligere i kapittel 2.1 : ” Løgner avsløres, hemmeligheter fortelles og illusjoner knuses” i *Honningtunger* (Harald), med s-passiv i alle setningene, og subjektet i alle setningene er i flertall. Ellen har også forsøkt å produsere en lignende parallellisme på setningsnivå som Harald. Hun skriver i *Litt om Liss* ” Løgner avsløres, hemmeligheter fortelles og fasader slår sprekker. Noen liv ødelegges”. Det er fire setningen i dette tilfellet. Både setning 1, 2 og 4 er s-passiv akkurat som Harald har skrevet, mens setning 3 ikke er i passiv. Her er det ingen språklig feil i de fire setningene og jeg vurderer at dette tilfellet er en parallellisme på setningsnivå med en liten flekk, fordi jeg ser at Ellen forsøkte å lage en parallellisme på setningsnivå med passiv. Det er også eksempler som ble innledet av spørreord (både like og ulike spørreord): ”... hvorfor Tamara og Sara bedro hverandre, hvorfor Liss alltid lever i sin egen fantasiverden og hvorfor Eva planlegger så lenge å få bli med syklubben” i *Honningtunger er ikke søte*(Torill) og ” hva man gjør, hvor man bor og hvor rik man er” i *Litt om Eva*(Ola).

Nedenfor følger en oversikt over alle parallellismene i de 14 tekstene i Kapittel 1- *Studentenes møte med Eva, Liss, Sara og Tamara* (14 tekster):

Tabell 2 Parallellismer i kapittel 1

<i>Honningtunger (Per)</i>		
	Antall	eksempler
Tre ord	1	Men de møtes regelmessig til vin, latter og god mat.
Tre fraser	0	
Tre setninger	0	
Totalt 3 punktliste	1	
perioder	30	
prosenten	3,3%	

Honningtunger (Kari)

	Antall	eksempler
Tre ord	1	Romanen reflekterer virkeligheten, og får meg til å tenke mye på vennskap, kjærlighet og familie.
Tre fraser	0	
Tre setninger	0	
Totalt 3 punktliste	1	
perioder	18	
prosenten	5,6%	

Litt om Eva og Honningtunger (Siri)

	Antall	eksempler
Tre ord	0	
Tre fraser	1	Hun beundrer også Sara og Tamaras perfekte jobber, gode klessmak, parfyme og elegante fremtoning.
Tre setninger	0	
Totalt 3 punktliste	1	
perioder	25	
prosenten	4%	

Litt om Eva (Ola)

	Antall	eksempler
Tre ord	1	...det er vanlig at man beundrer noen som er bedre, sterkere og rikere...
Tre fraser	0	
Tre setninger	1	Alle er like gode, uansett hva man gjør, hvor man bor og hvor rik man er.
Totalt 3 punktliste	2	
perioder	33	
prosenten	6,1%	

Eva (Anne)

	Antall	eksempler	
Tre ord	2	På overflaten er Eva en utadvendt, hjertegod og søt kvinne.	Tamara er selvstendig, moden, bestemt og elegant.
Tre fraser	2	Hun bruker mye tid på å forberede deilig mat, utseendet sitt og utsøkte kjoler.	Hun beundrer Tamara og Saras elegante framtoning, de velsminkede øynene, de nette, plettfriske klærne.
Tre setninger	0		
Totalt 3 punktliste	4		
perioder	50		
prosenten	8%		

Eva (Astrid)

	Antall	eksempler	
Tre ord	1	Da det var syklubb hos Eva, la hun mye vekt på mat, klær og sminke.	
Tre fraser	0		
Tre setninger	0		
Totalt 3 punktliste	1		
perioder	40		
prosenten	2,5%		

Tamara (Marit)

	Antall	eksempler	
Tre ord	0		
Tre fraser	0		
Tre setninger	1	Hun har en statusjobb, tjener godt og er kjempeflink til å lage mat.	
Totalt 3 punktliste	1		
perioder	27		
prosenten	3,7%		

Litt om Liss (Ellen)

	Antall	eksempler
Tre ord	1	En liten, redd og vondtluktende mus.
Tre fraser	1	I rekkehuset sitt, med spennende fantasier, tre søte barn, og til og med ektemannen Pål.
Tre setninger	1	Løgner avsløres, hemmeligheter fortelles og fasader slår sprekker. Noen liv ødelegges.
Totalt 3 punktliste	3	
perioder	35	
prosenten	8,6%	

Honningtunger er ikke søte (Torill)

	Antall	eksempler
Tre ord	1	Når det kommer til beskrivelsene av mat, hus og klær er Helene flink til å bruke filmatisert språk.
Tre fraser	0	
Tre setninger	1	Kanskje det kan forklare hvorfor Tamara og Sara bedro hverandre, hvorfor Liss alltid lever i sin egen fantasiverden og hvorfor Eva planlegger så lenge å få bli med syklubben.
Totalt 3 punktliste	2	
perioder	27	
prosenten	7,4%	

Litt om Honningtunger (Hilde)

	Antall	eksempler
Tre ord	1	Tamara har et seksuelt forhold til Saras mann fordi det kan gi henne en følelse av at hun er Sara – ren, hvit og uten skyld.
Tre fraser	0	
Tre setninger	0	
Totalt 3 punktliste	1	
perioder	23	
prosenten	4,3%	

Honningtunger (Harald)

	Antall	eksempler
Tre ord	0	
Tre fraser	1	Deilig mat, ryddig hus, utro menn og uforglemmelig hukommelse.
Tre setninger	1	Løgner avsløres, hemmeligheter fortelles og illusjoner knuses.
Totalt 3 punktliste	2	
perioder	31	
prosenten	6,5%	

Vennskap og Honningtunger (Inger)

	Antall	eksempler
Tre ord	1	Sara og Tamara er vakre, velstående og vellykkede kvinner.
Tre fraser	0	
Tre setninger	0	
Totalt 3 punktliste	1	
perioder	41	
prosenten	2,4%	

Kapittel 2- Studentenes møte med Helene Uri, 18. mars 2009 (6 tekster):

Tabell 3 Parallellismer i kapittel 2

Helen Uris besøk (Marit)

	Antall	eksempler
Tre ord	0	
Tre fraser	0	
Tre setninger	0	*Hun sa hei, smilte til oss og virket komfortabel.
Totalt 3 punktliste	0	
perioder	17	
prosenten	0%	

Som jeg nevner i begynnelsen av presentasjonen av parallellismer i materialet, finnes det ikke parallellismer i kapittel 2- *Studentenes møte med Helene Uri, 18. Mars 2009*. Men det finnes

et eksempel som ligner på parallellisme på setningsnivået. Tabell 3 viser at Marit har skrevet i Helen Uris besøk (ja, hun skrev Helen Uri) at ”Hun sa hei, smilte til oss og virket komfortabel”. Det ser ut som det er tre predikater med felles subjekt ”hun”, og først noterte jeg denne perioden som en parallellisme på setningsnivået. Men så leste jeg perioden om igjen, og tygget på den lenge. Dette er ikke en parallellisme. Det er rett og slett bare en fortelling om handlinger og oppfatningen av subjektet ”hun”, ikke for å forsterke språket eller skrive noe som ”can improve writing style by making it at once more concise and more dramatic” (Scoles 2009:99)

Kapittel 3- Helene på Muren, 19.mars 2009 (2 tekster):

I kapittel 3 er det bare en parallellisme, og denne er på ordnivået (se tabell 4). Men jeg vil også peke på eksempelet: ”På fredag fikk jeg sjansen til å besøke Den kinesiske mur sammen med Helene, Randi og Bård!”. Dette eksempelet inneholder tre navn, men det er interessant at det er mange som var på den sammen turen, både kinesere og nordmenn. Og kanskje man kan argumentere med at det var nordmenn forfatteren snakker om, men det er faktisk en norsklærer til som var med på turen. Men selv om det er en liste over tre utvalgte navn, regnet jeg ikke de tre ordene som parallellismen. Det er mer en liste av fakta om hvem som ble med turen. Dette er annerledes enn de tre adjektivene i eksemplet ”...ung, stor og sterk...”. Bruk av ” Helene, Randi og Bård” er heller ikke i tråd med navnene på de tre filosofene ” Kongzi, Sokrates og Platon” som Gro skrev i *Skal barn lese klassikerne?* (jf. tabell 5). Gro har valgt ut de tre filosofene for å framheve poenget med klassiske filosofer.

Tabell 4 Parallellismer i kapittel 3

En uforglemmelig dag med Helene (Ellen)		
	Antall	eksempler
Tre ord	1	Muren i solskinn ser ung, stor og sterk ut. *På fredag fikk jeg sjansen til å besøke Den kinesiske mur sammen med Helene, Randi og Bård!
Tre fraser	0	
Tre setninger	0	
Totalt 3 punktliste	1	
perioder	73	
prosenten	1,4%	

5.1.2 Stiler fra Gro, Ola, Per og Torill

Alle de 12 stilene som er skrevet av Gro, Ola, Per og Torill har parallellismer. Det er til sammen 35 parallellismer, 16 på ordnivå, 8 på frasenivå og 11 setningsnivå.

Blant de 16 parallellismene på ordnivå er det 12 av dem som er kombinasjoner av tre eller flere substantiver (historiske personer, land, luksusmerker osv.), tre av dem er kombinasjoner av tre eller flere adjektiver og én av dem er en kombinasjon av tre verb.

Når det gjelder parallellismer på frasenivå, er det noen eksempler som har like strukturer som ”kritthvit hud, svart hår og svarte kapper/kjoler/dresser eller lignende” i *Til døden skiller oss* av (Torill, se vedlegg 5) og ”litterære klassikerne, filosofiske klassiker og til og med estetiske klassikerne” i *Skal barn lese klassikerne?* (Gro). Begge tilfeller er adjektiv + substantiv. Men det er to eksempler som ikke har like grammatiske strukturer. ”ikke nok mat for alle, større arbeidsledighet og manglende udannet folk” i *Ettbarnspolitik* (Per, se vedlegg 4) og ”krenkelser av menneskerett i Afghanistan, altfor høye militærutgifter og valutamanøvreringen” i *Menneskerettighet og dobbeltmoral* (Ola, se vedlegg 3). Men disse to parallellismene passer inn i konteksten. Begge parallellismene bruker tre eksempler for å forsterke argumentasjon. Dette går overens med tidligere nevnte synspunkt (side 40) fra Soles (2009: 99) at parallellismer gjør teksten mer konsis (sammenfattende) og dramatisk.

Av de 11 parallellismene på setningsnivå, er det én som består av tre setninger i passiv: ”Vannet ble forurenset, økologisksystemet ble avbrutt og naturressurs overdrevent brukes” i *Obs! Vegetarianer* (Gro). Ut fra kinesiske idealer er dette strengt tatt en uperfekt parallellisme siden de to første setningene er dannet av ble-passiv og den siste setningen er i s-passiv. Jeg skal kommentere uperfekte parallellismer videre i kapittel 6.

Det er tre av elleve parallellismer på setningsnivå som har samme spørreord eller innledningsord, nemlig ”hvilket land” i ”hvilket land er det som har startet Nord Koreas krig, Vietnams krig, den første irakiske krigen, den andre irakiske krigen, Afghanistans krig, osv? Hvilket land sin arme er direkte ansvarlig for at millionvis av de som bodde i Serbia, Irak og Afghanistan har blitt hjemløse flyktninger? Hvilket land sin Guantanamo fengsel er beryktet

for totur og mishandlinger mot de som har motarbeidet USAs okkupasjon” i *Menneskerettighet og dobbeltmoral* (Ola).

I stil *Jeg person* (jf. vedlegg 2) har Gro skrevet to parallellismer på setningsnivå med samme innledningsord. For eksempel subjunksjonen ”at” i ” Hun vet f.eks at Edith Rinkel liker å lese bøker siden hun er ung og er veldig begavet, at faren til Rinkel har gitt henne en insektboks som bursdagsgave, og at Rinkel liker unge menn fordi de har pen kropp som Apollo og er lett og enkel” og strukturen subjekt + verb: ”vi vet” i ” men i DBBO vet vi nesten alle i Det futuristisk-linguistisk department, vi vet også at Pål’s mor er en vellykket forfatter og at Pål vokster opp sammen med moren, uten å vite om faren sin. Vi vet til og med at Pål’s første kjæreste Tore og hendelsen mellom Tore og Pål”.

Og resten av parallellismer på setningsnivå i de 12 stilene har felles subjekt. For eksempel Trond i ” Trond blir besøket av naboen Lars, dattera Ellen kommer og besøke plutselig, Trond står ved siden av vinduet og ser på Ellens bil forsvinner, Trond føler seg uvel en morgen i 1999, han er så svimmel og syk” i *Jeg person* (Gro), og Per har et liknende eksempel med ” jenter sitter hjemme og stirrer ut i tom lufta og tenker på mannen sin”.

Kategoriseringen av noen av de parallellismene i de tolv tekstene kan diskuteres. Jeg skal bruke kapittel 5.1.3 og 5.1.4 til å redegjøre kategoriseringen av disse såkalte uklare parallellismene. For eksempel hvorfor eksemplet ” om seg selv, om hva hun mener om søsteren sin, om moren som gjerne vil være sammen med til stranda men sier ingenting” i *Jeg person* (Gro) er kategorisert som parallellisme på frasenivå men ikke på setningsnivå skal jeg forklare senere i kapittel 5.1.4.

Tabell 5 Parallellismer i tekstene som skrevet av Gro, Ola, Per og Torill

Obs! Vegetarianer (Gro)			
	Antall	eksempler	
Tre ord	1	snill, koselig og penn	
Tre fraser	0		
Tre setninger	1	Vannet ble forurenset, økologisksystemet ble avbrutt og naturressurs overdrevent brukes.	
Totalt 3 punktliste	2		
perioder	36		
prosenten	5,6%		
Skal barn lese klassikerne? (Gro)			
	Antall	eksempler	
Tre ord	2	klok, elegant, stille og dyp	Kongzi, Sokrates og Platon
Tre fraser	1	Vi har litterære klassikerne, filosofiske klassiker og til og med estetiske klassikerne.	
setninger	0		
Totalt 3 punktliste	3		
perioder	42		
Prosenten	7,1%		
Jeg person (Gro)			
	Antall	eksempler	
Tre ord	0		
Tre fraser	1	om seg selv, om hva hun mener om søsteren sin, om moren som gjerne vil være sammen med til stranda men sier ingenting	
Tre setninger	3	...Trond blir besøket av naboen Lars, dattera Ellen kommer og besøke plutselig, Trond står ved siden av vinduet og ser på Ellens bil forsvinner, Trond føler seg uvel en morgen i 1999, han er så svimmel og syk.	...men i DBBO vet vi nesten alle i Det futuristisk-linguistisk department, vi vet også at Påls mor er en vellykket forfatter og at Pål vokster opp sammen med moren, uten å vite om faren sin. Vi vet til og med at Påls første kjæreste Tore og hendelsen mellom Tore og Pål. Hun vet f.eks at Edith Rinkel liker å lese bøker siden hun er ung og er veldig begavet, at faren til Rinkel har gitt henne en insektboks som bursdagsgave, og at Rinkel liker unge menn fordi de har pen kropp som Apollo og er lett og enkel
Totalt 3 punktliste	4		
perioder	56		
prosenten	7,1%		

Er Hannibal virkelig <strategiens far>?(Ola)

	Antall	eksempler			
Tre ord	4	en karthagensk statsmann, politiker og general	likestilt med Aleksander den store, Julius Cæsar, Scipio Africanus og Napoleon.	måtte de nedkjempe, erobre og til og med ødelegge hverandre.	mange soldater, mat og våpen
Tre fraser	1	75 000 fotsoldater, 12 000 ryttere og 37 krigselefanter.			
Tre setninger	0				
Totalt 3 punktliste	5				
perioder	107				
prosenten	4,7%				

Menneskerettighet og dobbeltmoral (Ola)

	Antall	eksempler	
Tre ord	2	Nord koreas krig, Vietnams krig, den første irakiske krigen, den andre irakiske krigen, Afghanistanens krig, osv	Serbia, Irak og Afghanistan
Tre fraser	1	...krenkelser av menneskerett i Afghanistan, altfor høye militærutgifter og valutamanøvreringen	
Tre setninger	1	Men hvilket land er det som har startet Nord Koreas krig, Vietnams krig, den første irakiske krigen, den andre irakiske krigen, Afghanistanens krig, osv? Hvilket land sin arme er direkte ansvarlig for at millionvis av de som bodde i Serbia, Irak og Afghanistan har blitt hjemløse flyktninger? Hvilket land sin Guantanamo fengsel er beryktet for tortur og mishandlinger mot de som har motarbeidet USAs okkupasjon	
Totalt 3 punktliste	4		
perioder	40		
prosenten	10%		

En vellykket klimaforhandling? Usannsynlig (Ola)

	Antall	eksempler	
Tre ord	2	BBC, CNN VG osv	USA, Irland, Spania Italia, osv
Tre fraser	1	Kina, Kinas utslipp, Kinas problem	
Tre setninger	0		
Totalt 3 punktliste	3		
perioder	37		
prosenten	8,1%		

Nobels fredspris (Per)

	Antall	eksempler	
Tre ord	0		
Tre fraser	0		
Tre setninger	1	...har sin unik mening og kan diskutere og kan til og med kilde til informasjonen de har fått.	
Totalt 3 punktliste	1		
perioder	27		
prosenten	3,7%		

Ettbarnspolitik (Per)

	Antall	eksempler	
Tre ord	0		
Tre fraser	1	ikke nok mat for alle, større arbeidsledighet og manglende udannet folk	
Tre setninger	0		
Totalt 3 punktliste	1		
perioder	23		
prosenten	4,3%		

Hva er en pen jente? (Per)

	Antall	eksempler
Tre ord	0	
Tre fraser	0	
Tre setninger	1	Jenter sitter hjemme og stirrer ut i tom lufta og tenker på mannen sin
Totalt 3 punktliste	1	
perioder	38	
prosenten	2,6%	

Outsider for alltid (Torill)

	Antall	eksempler
Tre ord	1	fotball, pingpongball og basketball
Tre fraser	0	
Tre setninger	2	de som holder små snakkinger sammen, de som bytter meningsfulle øyeblikk, de som sier pene ord til deg men egentlig hater deg. Jeg klatret trær sammen med store brødrene mine for å fange spurv; spilte fotball, pingpongball og basketball sammen med dem, og løper rundt kampus uten sko.
Totalt 3 punktliste	3	
perioder	42	
prosenten	7,1%	

Til døden skiller oss ad (Torill)

	Antall	eksempler			
Tre ord	4	brutal, kaldblodig og hjerteløs	Benz-Mercedes, BMW eller Audi A6	LV, Chanel eller Gucci	kapper/kjoler/dresser
Tre fraser	1	kritthvit hud, svart hår og svarte kapper/kjoler/dresser eller lignende			
Tre setninger	2	de kjører Benz-Mercedes, BMW eller Audi A6, de har med seg LV, Chanel eller Gucci. De bruker penger som ikke tilhører dem!	De ringer forelderne bare når de trenger noe, de kommer hjem hver gang med åpne hender, de suger og suger til det ikke er noe mer igjen fra foreldrene sine.		
Totalt 3 punktliste	7				
perioder	43				
prosenten	16,3%				

Gammel vennskap ruster ikke (Torill)

	antall	eksempler	
Tre ord	0		
Tre fraser	1	de grønne lykkelige dager på ungdomskolen, de utellelige basketballkampene jeg har sett, og de ferske luktene av ungdommen	
Tre setninger	0		
Totalt 3 punktliste	1		
perioder	40		
prosenten	2,5%		

5.1.3 Parallellismer på ordnivå eller frasenivå?

Som jeg nevnte så vidt da jeg presenterte alle eksemplene i materialet i kapittel 5.1.1 og 5.1.2, er det en del parallellismer i det kinesiske materialet som ser ut til å være i grenseland mellom parallellismer på ordnivå og frasenivå eller i grenseland mellom parallellismer på

frasenivå og setningsnivå. Jeg skal bruke dette kapittelet og neste kapittel til å redegjøre kategoriseringen av ulike parallellismer.

I dette kapittelet skal jeg analysere og begrunne hvorfor noen av parallellismene ble kategorisert som parallellismer på ordnivå og noen ble kategorisert som parallellismer på frasenivå. Det er viktig å klargjøre definisjoner først. Som jeg har definert i kapittel 4.2.1 at et ord er ”en gruppe språklyder eller bokstaver som er bærer av en betydning, og som opptrer som minste selvstendig enhet i en ytring” og en frase er ”språklig formulering; fast eller vanlig rekkefølge av minst to ord”.

Noen eksempler er det ganske tydelig å se om det er parallellismer på ordnivå eller frasenivå. ”...en maktsyk, manipulerende og farlig mann” fra *Forord* (Torill) og tidligere nevnte eksemplet (kapittel 2.1) ”...det er vanlig at man beundrer noen som er bedre, sterkere og rikere” fra *Litt om Eva* (Ola). Disse to eksemplene er uten tvil parallellismer på ordnivå. ”Hun bruker mye tid på å forberede deilig mat, utseendet sitt og utsøkte kjoler” i *Eva* (Anne) og ”Deilig mat, ryddig hus, utro menn og uforglemmelig hukommelse” i *Honningtunger* (Harald).

Men noen eksempler er ikke så klare som de fire eksemplene ovenfor. Eksemplet ”Hun beundrer også Sara og Tamaras perfekte jobber, gode klessmak, parfyme og elegante fremtoning” i *Litt om Eva og Honningtunger* (Siri) har en kombinasjon av tre fraser og ett ord i parallellismen. Både ”perfekte jobber”, ”gode klessmak ” og ”elegante fremtoning” er en kombinasjon av et substantiv med et adjektiv, men ”parfyme” er et substantiv uten et adjektiv som gir mer beskrivelser. Jeg har likevel registrert dette eksemplet som parallellisme på frasenivå. Ola har en tilsvarende parallellisme i *En vellykket klimaforhandling? Usannsynlig*, i eksempelet ”Kina, Kinas utslipp, Kinas problem”. Både ”Kinas utslipp” og ”Kinas problem” er en kombinasjon av substantiv med tillegg av subjektet ”Kina” i eiendomsform. Jeg kategoriserte disse to eksemplene som parallellismer på frasenivå. Både Siri og Ola prøver å bruke tre eller flere enheter for å forsterke språket, selv om verken ”parfyme” eller ”Kina” svarer til de frasene som de står sammen med. En mulig forklaring på dette strukturelle bruddet i parallellismene kan skyldes språknivået til forfatterne. Når man skriver på et andrespråk, er det både å lære å skrive tekster og å lære det nye språket (Hyland, 2011: 34). Derfor er det forståelig at det kan være noe avvik. Det finnes flere lignende avvik i materialet, og jeg skal drøfte dette nærmere i lyset av faglige teorier i kapittel 6.

Man må også ta hensyn til forskjeller i sammensatte ord i norsk og kinesisk. Eksempelet ”krenkelser av menneskerett i Afghanistan, altfor høye militærutgifter og valutamanøvreringen” fra *Menneskerettighet og dobbeltmoral* (Ola) kan belyse dette. Ola skrev ”*valutamanøvreringen*” som ett ord, men på norsk vil det eventuelt være *manøvreringen av valuta*. Hvis man oversetter ordet til kinesisk, blir det ”*huòbì cāozòng*” som består av to enheter, nemlig ”*huòbì*” (valuta) og ”*cāozòng*” (å manøvrere). Sammensetting på norsk og kinesisk drøfter jeg nærmere i kapittel 6.

Selv om de første to frasene i dette eksemplet forteller mer om substantivene dvs. hvor det finnes krenkelser av menneskerett (i Afghanistan), og hva som kjennetegner militærutgifter (altfor høye), har jeg kategorisert dette eksemplet sammen med andre parallellismer på frasenivå. At dette ikke svarer helt til en definisjon av parallellismer på frasenivå, kan ha samme grunn som jeg nevnte i forrige avsnitt, at avviket skyldes utilstrekkelige språkkunnskaper, og at ordforrådet er begrenset. I tillegg er ”*krenkelser av menneskerett i Afghanistan*”, ”*altfor høye militærutgifter*” og ”*valutamanøvreringen*” tre aktuelle og gode eksempler på at America har dobbeltmoral når det gjelder menneskerettigheter. Som jeg skrev i kapittel 5.1.2 at Ola bruker disse tre eksempler for å forsterke argumentasjon, derfor blir dette eksempelet sett som en parallellisme, og en parallellisme på frasenivå.

I materialet er det flere eksempler som ligner på hverandre, men som jeg har kategorisert i forskjellige grupper. Det gjelder de tre parallellismene ”*litterære klassikerne, filosofiske klassiker* og til og med *estetiske klassikerne*” i *Skal barn lese klassikerne?*(Gro), ”*75 000 fotsoldater, 12 000 ryttere og 37 krigsefanter*” i *Er Hannibal virkelig <strategiens far>?* (Ola), og ”*Nord koreas krig, Vietnams krig, den første irakiske krigen, den andre irakiske krigen, Afghanistans krig, osv.*” i *Menneskerettighet og dobbeltmoral* (Ola). De første to eksemplene har jeg kategorisert som parallellismer på frasenivå, men det tredje eksempelet har jeg vurdert som parallellisme på ordnivå.

I den siste nevnte parallellismen, ser hvert eksempel ut som en frase. Men hvis man tygger på det, mener jeg at hver av dem er bærer av én betydning med flere bokstaver. Ola skriver i dette eksempelet med ordet ”*krig*” gjentas fem ganger, og markeres i hvert tilfelle med tilleggsinformasjon. Men de er fem bestemte kriger som har skjedd i historien, ordet/ordene foran *krig* fungerer som en utfylling. Disse ordene utgjør til sammen en helhetsbetydning om

en bestemt krig. Dette står i motsetning til de to første eksemplene der adjektivet/tallet foran substantivet, som beskriver hvilken type klassikerne man snakker om eller antallet på substantivet.

5.1.4 Parallellismer på frasenivå eller setningsnivå?

Slik jeg har definert det i kapittel 4.2.1 er en frase ”en språklig formulering; fast eller vanlig rekkefølge av minst to ord” og en setning er ”ytring som normalt inneholder et subjekt og et predikat”. Det finnes flere lange fraser i materialet, slik som ”de grønne lykkelige dager på ungdomskolen, de utellelige basketballkampene jeg har sett, og de ferske luktene av ungdommen” i *Gammel vennskap ruster ikke* (Torill). Det finnes også eksempel som er en kombinasjon av fraser og setninger som ”om seg selv, om hva hun mener om søsteren sin, om moren som gjerne vil være sammen med til stranda men sier ingenting” i *Jeg person* (Gro). Ifølge definisjonen er både ”hva hun mener om søsteren sin” og ”moren som gjerne vil være sammen med til stranda men sier ingenting” setninger, begge setninger, inneholder et subjekt og et predikat. Men det er viktig å ta hensyn til innledningsord for alle tre delene, nemlig ”om”. Jeg anser både ”seg selv” og de to setningene som en del av en innledet med preposisjonen om. Derfor ble dette kategorisert som en parallellisme på frasenivå, ikke setningsnivå.

Når det gjelder eksempler på setningsnivå, finnes det tre typer setninger:

1. tre eller flere setninger ble innledet med spørreord:
 - i) med like spørreord som ”hvilket land” i *Menneskerettighet og dobbeltmoral* (Ola) (kapittel 5.1.2) og ”hvorfor” i *Honningtunger er ikke søte* (Torill) (kapittel 5.1.1),
 - ii) ulike spørreord som ”hva”, ”hvor” og ”hvor” i *Litt om Eva* (Ola) (kapittel 5.1.1) ;
2. tre eller flere setninger med felles innledningsord som ”at” og ”vi vet” i *Jeg person* (Gro) (kapittel 5.1.2). I *Jeg person* har Gro skrevet en periode med parallellisme på setningsnivå med innledningsord ”at”: ”Hun vet f.eks at Edith Rinkel liker å lese bøker siden hun er ung og er veldig begavet, at faren til Rinkel har gitt henne en insektboks so bursdagsgave, og at Rinkel liker unge menn fordi de har pen kropp som Apollo og er lett og enkel.” Dette tilfellet har jeg kategorisert som en parallellisme på setningsnivå, fordi det dreier seg om leddsetninger innledet med subjunksjonen ”at”.

3. tre eller feller setninger med samme subjekt :

- i) når subjektet ble skrevet i begynnelsen av perioden som ”jenter” i eksempel fra *Hva er en pen jente?* (Per) (kapittel 5.1.2) og ”jeg” i ”Jeg klatret trær sammen med store brødrene mine for å fange spurv; spilte fotball, pingpongball og basketball sammen med dem, og løper rundt kampus uten sko” fra *Outsider for alltid*(Torill);
- ii) med samme subjekt foran hver enkel setning, som det er i ” de kjører Benz-Mercedes, BMW eller Audi A6, de har med seg LV, Chanel eller Gucci. De bruker penger som ikke tilhører dem!” fra *Til døden skiller oss ad* (Toril).

5.1.5 Prosenten av parallellismer i alle tekstene

I denne delen av oppgaven skal jeg presentere antall perioder, antall ulike parallellismer og prosent i alle 27 tekster fra *Honning i munnen, sverd i magen* (2011) og de 12 stilene som er skrevet av Gro, Ola, Per og Torill. I dette materialet er det *Til døden skiller oss ad* (Torill) som har flest parallellismer (syv parallellismer: fire på ordnivå, én på frasenivå og to på setningsnivå) og høyeste prosenten med parallellismer (16,3%) jf. tabell 5.

Som nevnt i kapittel 5.1.1.1 er det totalt 18 av 27 tekster fra *Honning i munnen, sverd i magen* (2011) som har parallellismer. Blant disse tekstene har *Eva* (Anne) flest parallellismer, med to parallellismer på ordnivå og to på frasenivå. Men med tanke på prosent på parallellismer i forhold til antall perioder, skåret Forord av Anne høyest med 13,3%. Teksten som har lavest prosent på parallellismer er *En uforglemmelig dag med Helene* skrevet av Ellen med 1,4%.

Selv om det er ni tekster i denne delen som ikke har noen form for parallellismer, har jeg likevel ført disse tekstene i tabellene nedenfor. Dette skyldes at jeg senere, i kapittel 6, sammenligner individuelle forskjeller mellom disse kinesiske innlærerne, og da er det viktig å vise prosenten hos hver enkelt innlærer.

Tekstene fra *Honning i munnen, sverd i magen* (2011)

Forord:

Tabell 6 Prosent på parallellismer i Forord

Forfatter	Tekst	perioder	Tre ord	Tre fraser	Tre setninger	Totalt parallellismer	prosent
Marit	Forord av Marit	8	1	0	0	1	12,5%
Anne	Forord av Anne	15	1	1	0	2	13,3%
Siri	Forord av Siri	16	2	0	0	2	12,5%
Per	Forord av Per	17	0	0	2	2	11,8%
Torill	Forord av Torill	29	1	0	0	1	3,4%

Kapittel 1- *Studentenes møte med Eva, Liss, Sara og Tamara:*

Tabell 7 Prosent på parallellismer i kapittel 1

Forfatter	Tekst	perioder	Tre ord	Tre fraser	Tre setninger	Totalt parallellismer	prosent
Per	<i>Honningtunger</i>	30	1	0	0	1	3,3%
Kari	<i>Honningtunger</i>	18	1	0	0	1	5,6%
Siri	<i>Litt om Eva og Honningtunger</i>	25	0	1	0	1	4%
Gunnar	<i>Min oppfatning av Eva</i>	20	0	0	0	0	0%
Ola	<i>Litt om Eva</i>	33	1	0	1	2	6,1%
Anne	<i>Eva</i>	50	2	2	0	4	8%
Astrid	<i>Eva</i>	40	1	0	0	1	2,5%
Harald	<i>Eva</i>	25	0	0	0	0	0%
Marit	<i>Tamara</i>	27	0	0	1	1	3,7%
Ellen	<i>Litt om Liss</i>	35	1	1	1	3	8,6%
Torill	<i>Honningtunger er ikke søte</i>	27	1	0	1	2	7,4%
Hilde	<i>Litt om Honningtunger</i>	23	1	0	0	1	4,3%
Harald	<i>Honningtunger</i>	31	0	1	1	2	6,5%
Inger	<i>Vennskap og Honningtunger</i>	41	1	0	0	1	2,4%

Kapittel 2- Studentenes møte med Helene Uri, 18. mars 2009:

Tabell 8 Prosent på parallellismer i kapittel 2

Siri	<i>Helene Uri kom i dag!</i>	29	0	0	0	0	0%
Gunnar	<i>Helene Uri</i>	15	0	0	0	0	0%
Marit	<i>Helen Uris besøk</i>	17	0	0	0	0	0%
Hilde	<i>Helene Uris besøk</i>	23	0	0	0	0	0%
Gro	<i>Om Helene Uri</i>	15	0	0	0	0	0%
Inger	<i>Mitt møte med en levende forfatter</i>	46	0	0	0	0	0%

Kapittel 3- Helene på Muren, 19.mars 2009:

Tabell 9 Prosent på parallellismer i kapittel 3

Inger	<i>Mitt møte med en levende forfatter II</i>	24	0	0	0	0	0%
Ellen	<i>En uforglemmelig dag med Helene</i>	70	1	0	0	1	1,4%

Gjennomsnittprosenten¹¹ for *Honning i munnen, sverd i magen* (2011) er 5,6%, forord har høyeste gjennomsnittprosent med 10,7%. Tabellen nedenfor viser gjennomsnittprosenten på ulike kapitler:

Tabell 10 Gjennomsnittprosenten på ulike kapitler i *Honning i munnen, sverd i magen* (2011)

	Antall tekster	Gjennomsnitt prosent	Totalt parallellismer	Prosent på tre ord	Prosent på tre fraser	Prosent på tre setninger
Forord	5	10,7%	8	62,5%	12,5%	25%
Kapittel 1	14	4,8%	20	50%	30%	20%
Kapittel 2	6	0%	0	0	0	0
Kapittel 3	2	0,7%	2	100%	0	0

¹¹ Gjennomsnittprosenten regnes ut på følgende måte: sum på alle parallellismer i bestemte delen deler med antall tekster. For eksempel: gjennomsnittprosenten i forord=(12,5%(Marit)+13,3%(Anne)+12,5%(Siri)+11,8%(Per)+3,4%(Torill))/5=10,7%.

Vi ser at forord i *Honning i munnen, sverd i magen* (2011) har høyeste gjennomsnittprosenten på parallellisme, og kapittel 2 og 3 har veldig lav gjennomsnittprosent. Det kan muligens forklares med at forskjellige teksttyper påvirker bruk av parallellismer. Dette drøftes videre i kapittel 6.

12 stiler fra Gro, Ola, Per og Torill:

Når det gjelder de 12 stilene som er skrevet av Gro, Ola, Per og Torill, har alle stilene parallellismer. Jeg nevnte i begynnelsen av dette kapittelet at *Til døden skiller oss ad* (Torill) har de fleste parallellismene: totalt syv parallellismer, fire på ordnivå, én på frasenivå og to på setningsnivå. Med tanke på prosenten på parallellismer i forhold til antall perioder skårer *Til døden skiller oss ad* av Torill høyest med 16,3 %, og *Gammel vennskap ruster ikke* av Torill skårer lavest med 2,5%.

Tabell 11 Prosent på parallellismer i stilene som skrevet av Gro, Ola, Per og Torill

Forfatter	Stiler	perioder	Tre ord	Tre fraser	Tre setninger	Totalt parallellismer	prosent
Gro	<i>Obs! Vegetarianer</i>	36	1	0	1	2	5,6%
Gro	<i>Skal barna lese klassikerne?</i>	42	2	1	0	3	7,1%
Gro	<i>jeg person</i>	56	0	1	3	4	7,1%
Ola	<i>Er Hannibal virkelig <strategiens far> ?</i>	107	4	1	0	5	4,7%
Ola	<i>Menneskerettighet og dobbeltmoral</i>	40	2	1	1	4	10%
Ola	<i>En vellykket klimaforhandling? Usannsynlig</i>	37	2	1	0	3	8,1%
Per	<i>Nobels fredspris</i>	27	0	0	1	1	3,7%
Per	<i>Ettbarnspolitik</i>	23	0	1	0	1	4,3%
Per	<i>Hva er en pen jente?</i>	38	0	0	1	1	2,6%
Torill	<i>Outsider for alltid</i>	42	1	0	2	3	7,1%
Torill	<i>Til døden skiller oss ad</i>	43	4	1	2	7	16.3%
Torill	<i>Gammel vennskap ruster ikke</i>	40	0	1	0	1	2,5%

Rangert etter andel parallellismer i de 12 stilene for vi i tabellen under:

Tabell 12 Rangering de 12 tekstene som er skrevet av Gro, Ola, Per og Torill etter prosenten på parallellismer

Forfatter	Stiler	perioder	Totalt parallellismer	prosent
Torill	<i>Til døden skiller oss ad</i>	43	7	16.3%
Ola	<i>Menneskerettighet og dobbeltmoral</i>	40	4	10%
Ola	<i>En vellykket klimaforhandling? Usannsynlig</i>	37	3	8,1%
Gro	<i>Skal barna lese klassikerne?</i>	42	3	7,1%
Gro	<i>jeg person</i>	56	4	7,1%
Torill	<i>Outsider for alltid</i>	42	3	7,1%
Gro	<i>Obs! Vegetarianer</i>	36	2	5,6%
Ola	<i>Er Hannibal virkelig <strategiens far> ?</i>	107	5	4,7%
Per	<i>Ettbarnspolitik</i>	23	1	4,3%
Per	<i>Nobels fredspris</i>	27	1	3,7%
Per	<i>Hva er en pen jente?</i>	38	1	2,6%
Torill	<i>Gammel vennskap ruster ikke</i>	40	1	2,5%

5.2 Det norske materialet

Når det gjelder kontroll-gruppe, er det, som nevnt parallellisme bare hos en av informantene (h2003). Dette er en parallellisme på ordnivå.

Tabell 13 Eksempler på parallellismer i kontrollgruppen

Organdonasjon (h2003)		
	Antall	eksempler
Tre ord	1	Et organ er en del av kroppen, f.eks <i>hjerte, lunge, nyrer eller en hånd.</i>
Tre fraser	0	
Tre setninger	0	
Totalt 3 punktliste	1	
perioder	54	
prosenten	1,9%	

Som jeg skrev i kapittel 2.1 er antall (tre eller flere enn tre ord-kombinasjoner eller setninger) og ”likende struktur og like modus” like viktige når man skriver en parallellisme. Informanten h2003 har norsk som morsmål, da vil jeg anta at selve språket har han/hun ikke noe problem med. Dette betyr at han/hun ikke sliter med å finne fram de riktige ordene, eller har vansker med å lage liknende struktur eller lik modus for parallellismer. Likevel i dette tilfellet med ”hjerte, lunge, nyrer eller en hånd” er det henholdsvis substantiv i entall, ubestemt uten artikkel, substantiv i entall, ubestemt uten artikkel, substantiv i flere tall ubestemt og substantiv i entall, med artikkel. Det vil si at både ”nyrer” og ”en hånd” bryter med parallellismen, men når man nevner disse kroppsdelene vil det være vanlig å bruke dem i den formen som h2003 har brukt her. Derfor vurderer jeg dette tilfellet som en parallellisme på ordnivå.

6 Drøfting av resultatene

Etter den lange prosessen med å lete etter parallellismer hos både kinesiske innlærere og norske innfødte, å analysere alle mulige parallellismer, og å kategorisere dem, har vi kommet fram til noen svar på problemstillingene mine. Problemstillingene dreier seg om overføring av kinesisk retorisk mønster til norsk, med fokus på parallellismer på tre nivåer: tre ord, tre fraser og tre setninger. Resultatene i kapittel 5 har vist at kinesiske innlærerne bruker parallellismer i et stort omfang. Og disse kinesiske innlærerne bruker dette retoriske virkemiddelet mer frekvent enn kontrollgruppen. I tillegg vises det at hver enkelt kinesisk innlærer bruker parallellismer ulikt, og det er en stor variasjon mellom dem med tanke på hvilke måte de bruker parallellismer på og hvilken type parallellisme hver enkelt kinesisk innlærer foretrekker å bruke.

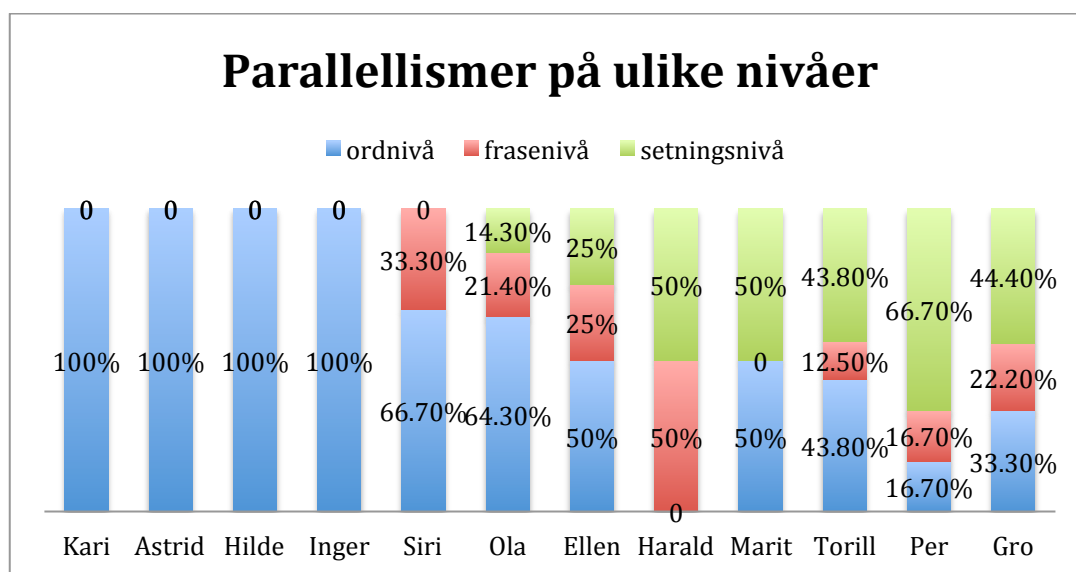
I kapittel 5 er det mange tabeller og tekster som viser både alle parallellismer som finnes i materialet mitt og prosenten på parallellismer i hver enkelt tekst som har parallellismer. Og i dette kapittelet skal jeg drøfte disse resultatene som en helhet, og se på dem i tråd med teoridelen i kapittel 3.

Med tanke på å kunne gi en tydelig oversikt over både antall tekster og parallellismer hos hver enkelt kinesiske innlærer, hvor mange parallellismer det er av hver type dvs. ord, frase og setning, andelen av hver type parallellisme mot antall parallellismer i hver enkelt tekst, og i tillegg rangering av prosenten på parallellismer hos hver enkelt innlærer fra den høyeste til den laveste prosenten, har jeg laget tabell 14 (se neste side) som en oppsummering, og også som svar på problemstillingene mine.

Tabell 14 Gjennomsnittprosenten på ulike innlærere

Forfatter	Antall tekster	Gjennomsnitt prosent	Totalt parallellismer	Prosent på tre ord	Prosent på tre fraser	Prosent på tre setninger
Anne	2	10,7%	6	50%	50%	0
Marit	3	8,1%	2	50%	0	50%
Torill	5	7,3%	16	43,8%	12,5%	43,8%
Ola	4	7,2%	14	64,3%	21,4%	14,3%
Kari	1	5,6%	1	100%	0	0
Siri	3	5,5%	3	66,7%	33,3%	0
Per	5	5,1%	6	16,7%	16,7%	66,7%
Gro	4	5%	9	33,3%	22,2%	44,4%
Ellen	2	5%	4	50%	25%	25%
Hilde	1	4,3%	1	100%	0	0
Harald	2	3,3%	2	0	50%	50%
Astrid	1	2,5%	1	100%	0	0
Inger	3	0,8%	1	100%	0	0
Gunnar	2	0	0	0	0	0

Ut i fra tabell 14 har jeg laget et diagram som tydelig viser hvor mye av hver enkelt type parallellisme brukes av hver enkelt innlærer. Dette diagrammet skal jeg kommentere mer i kapittel 6.3 hvor jeg drøfter individuelle forskjeller. Siden Gunnar ikke har skrevet noen parallellismer i tekstene sine, er han ikke med i diagrammet under:

Figur 3 Parallellismer på ulike nivåer

6.1 Sammenligning av det kinesiske materialet med kontrollgruppen

Som vist både i tabell 14 (også i kapittel 5.1), er det kun én kinesisk innlærer (én av fjorten) som ikke har parallellismer i materialet mitt, men hos 12 tilfeldig valgte innfødte informanter er det kun én som har parallellisme (se kapittel 5.2). Gjennomsnittprosenten på parallellismen i hele det kinesiske materialet er 5%. Den gjennomsnittlige prosenten hos hver enkelt innlærer (for de som har brukt parallellismer), varierer fra 0,8% til 10,7%.

Selv om en av hypotesene i begynnelsen av denne oppgaven sier at ”kinesiske innlærere bruker parallellismer mer frekvent enn innfødte når de skriver på norsk”, hadde jeg ikke forventet å finne bare ett eksempel som kan anses som parallellisme i den norske kontrollgruppen.

Parallellismer er et av de retoriske virkemidlene som ble tidlig introdusert på skolen i Kina, og kinesiske skoleelever ble oppmuntret allerede i 4. trinn å bruke parallellismer med eget innhold jf. kapittel 2.1. Som jeg nevnte i kapittel 2.2, er tilsvarende bruk av parallellismer ikke i så utbredt i vestlig retorikk som i kinesisk retorikk. Og tre-tall i norsk språk og litteratur er annerledes enn de tre ordene/frasene/setningene i parallellismer. På norsk er det mest vanlig å ha to ord eller fraser sammen. Dette er det mange eksempler på i romanen *Honningtunger* (Uri 2002: 9): ”tungt, vart sommerregn”, ”myke og store snøfnugg”, ”et gråhvitt, nymalt rekkehus”, ”den sorte, kjølige asfalten”, ”Det er glade, høye stemmer. Det er latter og lav musikk”, ”Kvinnene er varme og røde i ansiktet” og ”Munnene åpner og lukker seg”. Stedene Uri kunne ha skrevet tre eller flere elementer som parallellismer har hun dessverre brutt opp mønsteret, for eksempel i ”Kvinnene spiser, de løfter vinglassene opp mot munnene og drikker. Og de snakker.” Her ville kanskje en kineser ha skrevet slik: ”Kvinnene løfter vinglassene mot munnene. De drikker, spiser og snakker” eller rett og slett ”Kvinnene spiser, drikker og snakker”.

Som tidligere nevnt (jf. kapittel 3.2) påpeker Jarvis & Pavlenko (2008: 11) at tverrspråklig innflytelse ikke nødvendigvis fører til feil i målspråket. Dette kan ofte føre til overproduksjon (mer frekvent bruk av en struktur hos en språkinnlærer enn hos innfødte (Berggreen & Tenfjord, 2011: 214). Ved å sammenligne bruk av parallellismer hos kinesiske innlærere og

innfødte, ser jeg at innlærerne bruker et mønster i tekstene sine som ikke er vanlig på norsk. Den hyppige bruken av parallellismer i materialet mitt kan derfor tyde på at disse kinesiske innlærerne har blitt påvirket av morsmålet.

Bortsett fra parallellismer, er det en annen ting som jeg har lyst til å påpeke i denne delen: Sammensatte ord i norsk og kinesisk. Norsk og kinesisk er veldig fjernt fra hverandre, både når det gjelder fonetisk system og skriftlig form av språket. Men det er en ting norsk og kinesisk har felles: sammensatte ord. Det er overraskende lik tankegang bak sammensatte ord på norsk og kinesisk. For eksempel: På norsk bruker man ordet *tannlege* for å dekke begrepet for ”person med odontologisk utdanning som har til yrke å arbeide med tann- og munnsykdommer”. Dette begrepet blir uttrykt på kinesisk med ordet *yáyī* (direkte oversettelse: tann-lege). Tilsvarende eksempler finnes også i sammensatte adjektiv, for eksempel: Ordet *snøhvit* brukes på norsk for å beskrive en hvitfarge som ligner på snø. På kinesisk brukes man ordet *xuěbái* (direkte oversettelse: snø-hvit). Som Golden, Ryen & McDonald (2014:116) påpeker, er sammensetningen av en kombinasjon hvor ”det første ordet presiserer det siste nærmere, slik at de to ordene til sammen får en innskrenket betydning i forhold til det siste ordet”. I for eksempel *tannlege* (*yáyī*) kan vi si at tann (*yá*) presiserer substantivet lege (*yī*), slik at sammensetningen *tannlege* (*yáyī*) har en mer spesifisert betydning enn substantivet lege (*yī* (*yīshēng*)¹²).

Berggreen & Tenfjord (2011: 204) påpeker at ”innlærere (ubevist) på ett eller annet grunnlag foretar sammenlikner mellom enheter og mønstre i de to språkene de har kompetanse i”. I dette tilfellet med å skrive norske sammensatte ord kan det hende at disse kinesiske innlærere prøver ut sine hypoteser om sammensatte ord på norsk. Men lik tankegang bak sammensatte ord betyr ikke at kinesiske innlærere bare kunne å oversette direkte fra kinesisk når de skal skrive et sammensatte ord på norsk. For eksempel skrev Ola ”valutamanøvreringen” i eksemplet ”krenkelsers av menneskerett i Afghanistan, altfor høye militærutgifter og valutamanøvreringen” (j.f. kapittel 5.1.3). På kinesisk ville man har uttrykt begrepet ”valutamanøvreringen” som et sammensatte ord med to enheter uten preposisjon, men på norsk som jeg nevnte tidligere (j.f. kapittel 5.1.3) vil det eventuelt uttrykkes som en frase med preposisjon som ”manøvreringen av valuta”. Hvis Ola hadde skrevet ”manøvreringen av valuta” sammen med de andre to frasene ”krenkelsers av menneskerett i Afghanistan” og

¹² *Yī* er forkortelse for *yīshēng* (lege).

”altfor høye militærutgifter”, ville denne parallellismen være nærmere en perfekt parallellisme.

6.2 Å skrive på norsk som andrespråk

Å overføre parallellismer fra kinesisk til norsk, kan vi si er overføring på stilnivå, fordi parallellismer er en type retorisk virkemiddel, mens å overføre sammensatte ord fra kinesisk til norsk, er overføring på leksikalsk nivå. Jeg var nok for optimistisk i forordet da jeg skrev at jeg trodde at jeg kunne overse alle de språklige feilene/avvikene i materialet mitt. Alle tekstene i det kinesiske materialet kan karakteriseres som mellomspråk, dette betyr at språket er i en fase hvor det beveger seg fra morsmål (kinesisk) til målspråk (norsk). Som jeg har påpekt i kapittel 5.1.2 finnes det en del uperfekte parallellismer, dette gjelder både parallellismer som ikke følger helt definisjonen om ”liknende struktur” og ”lik modus”, og parallellismer med språklige avvik. Men begge tilfeller kan forklares med at disse kinesiske innlærerne skriver på norsk, altså på andrespråket sitt. Mangelen på ordforråd og språklige ferdigheter kan føre til uperfekte parallellismer. Eksempelet ”perfekte jobber, gode klessmak, parfyme og elegante fremtoning” i *Litt om Eva og Honningtunger* (Siri) kan tyde på mangel på ordforråd. Ordet ”parfyme” står alene uten et adjektiv også nevnt tidligere, at kan være at Siri ikke har funnet et adjektiv som passer.

I materialet mitt finnes det tre parallellismer på setningsnivå i passiv, nemlig ”Vannet ble forurenset, økologisksystemet ble avbrutt og naturressurs overdrevent brukes” i *Obs! Vegetarianer* (Gro), ”Løgner avsløres, hemmeligheter fortelles og fasader slår sprekker. Noen liv ødelegges” i *Litt om Liss* (Ellen) og ”Løgner avsløres, hemmeligheter fortelles og illusjoner knuses” i *Honningtunger* (Harald). To av dem er uperfekte parallellismer. Som jeg påpekte i kapittel 5.1.2 at ut fra kinesiske idealer er Gros parallellisme strengt tatt en uperfekt parallellisme siden de to første setningene er dannet av ble-passiv og den siste setningen er s-passiv.

Det er interessant å påpeke at parallellismene til Ellen og Harald er veldig like. Dette har jeg kommentert i kapittel 5.1.1. Jeg anser Haralds parallellismer som et perfekt eksempel på parallellisme på setningsnivå, og Ellens parallellismer som et forsøk eller en parallellisme på setningsnivå med en liten flekk. De to innlærerne prøver å uttrykke samme innhold og begge

tar i bruk parallellisme på setningsnivå, og begge forsøker å bruke s-passiv i setningene. Det kan være flere grunner til at kun Harald kommer med et perfekt eksempel, men Ellen produserer en halvveis parallellisme på setningsnivå. Det kan være forskjell i deres norsk ferdigheter, det kan også være at Ellen er mer kreativ eller at hun prøver å bruke et nylig lært fast uttrykk som ”fasade slår sprekker”.

Bortsett fra de to uperfekte parallellismer i passiv, finnes det flere uperfekte parallellismer som har språklige feil/avvik. For eksempel ” Vi har litterære klassikerne, filosofiske klassiker og til og med estetiske klassikerne” fra *Skal barn lese klassikerne?* (Gro) viser at ”fenomener i mellomspråktekstene varierer. Stundom finner vi én form, stundom en annen” (Berggreen & Tenfjord, 2011: 29). I den samme setningen skriver Gro både ”klassikerne” (bestemt flertall) og ”klassiker” (ubestemt entall), og begge to er feil. Det skulle være *klassikere*, altså ubestemt flertall. Bestemthet og samsvarsbøyning er ikke så lett for kinesere, Torill har også en tilsvarende feil som Gro. Hun skriver i *Gammel vennskap ruster ikke* (Torill) at ”de grønne lykkelige dager på ungdomskolen, de utelleglige basketballkampene jeg har sett, og de ferske luktene av ungdommen”. Her klarer Torill å bøye ”basketballkampene” og ”luktene” i bestemt flertall, men hun glemmer å bøye ”dager” til bestemt flertall. Her staver hun også ungdomsskole feil, som ”ungdomskole”. I tillegg skriver Torill *storebrødrene* i to ord ”store” og ”brødrene” i eksemplet ” Jeg klatret trær sammen med store brødrene mine for å fange spurv; spilte fotball, pingpongball og basketball sammen med dem, og løper rundt kampus uten sko”.

Som jeg skrev i kapittel 3.2 ved å referere til Hyland, innebærer at å skrive på et annet språk enn morsmål både å lære å skrive tekster og å lære det nye språket. Flere innlærere sliter med å overføre gode ideer til god nok skriftlig produksjon på andrespråket (Hyland, 2011: 34). Dette mener jeg bekrefte med materialet mitt. Språknivået kan påvirke skriftlig produksjon, slik at det oppstår uperfekte parallellismer, både med parallellismer som ikke er helt i liknende struktur, eller lik modus, og parallellismer med språklige feil (samsvarsbøyning, ortografiske feil, osv).

6.3 Individuelle forskjeller

Da klassen laget tekstsamlingen *Honning i munnen, sverd i magen* i 2009, var det valgfritt hva man kunne skrive om, og hva man ville levere inn. Alle de 14 innlærerne hadde et valg om hva de hadde lyst til å skrive og hvordan de organiserte teksten. Når det gjelder forord for den 2. Utgaven i 2011, var det også helt opp til innlærerne om de ville skrive en tekst som forord for samlingen. Dette er det samme for Gro, Ola, Per og Torill da de skrev de 12 tekstene som jeg har brukt i denne oppgaven. De har valgt selv hva de skriver og hvordan de skriver. Dette betyr at det ikke er noe form for ramme eller instruks om bruk av språklig virkemidler.

Når vi ser på det kinesiske materialet som en helhet, ser vi at 13 av 14 innlærerne har brukt parallellismer i tekstene sine. Det vil si over 90% av innlærerne i materialet mitt har valgt å bruke parallellismer i tekstene sine i mer eller mindre grad. Dette betyr at et absolutt flertall bruker parallellismer i andrespråket sitt. Materialet gir dessverre ikke grunnlag for å si noe konkret om hvorfor det er en innlærer som ikke har brukt parallellismer i tekstene sine og noen som har brukt svært lite. Et større materiale kunne muligens ha gitt bedre grunnlag for å drøfte individuelle forskjeller.

Den gjennomsnittlige prosenten på parallellismer hos disse 14 kinesiske innlærere er 5%. Det er ni stykker som har gjennomsnittprosenten eller høyere enn gjennomsnittprosenten. Men i hvilken grad parallellismer blir brukt og hvordan de blir brukt varierer fra individ til individ. Som sitatet fra Hyland i kapittel 3.5 understreker ”every act of writing is in a sense both personal and individual, it is also interactional and social, expressing...”(2011:27). I materialet for denne oppgaven er det 14 kinesiske innlærere med 39 tekster. Det er interessant å se på prosenten av parallellismer hos hver enkel innlærer, særlig gjennomsnittprosenten på hver enkelt innlærer, se tabell 14.

Gunnar er den eneste kinesiske innlæreren som ikke bruker parallellismer. Det er vanskelig å si noe konkret når jeg kun har to tekster fra ham. Når vi ser på innlærerne som har parallellismer i tekstene sine, er det stor forskjell mellom det laveste 0,8% og de høyeste 10,7%.

I kapittel 1 av *Honning i munnen, sverd i magen* (2011) skriver innlærerne om sine oppfatninger av romanen *Honningtunger*. Måten disse innlærerne beskriver hovedpersonene i romanen på, er nokså ulik. For eksempel: Siri skriver at Sara og Tamara har ”perfekte jobber, gode klessmak, parfyme og elegante fremtoning”, og Anne beskriver Sara og Tamara med ”elegante framtoning, de velsminkede øynene, de nette, plettfrie klærne”. Ulikt Siri fokuserer Anne mer på detaljene om Sara og Tamara. Når det gjelder en annen hovedperson Eva, skriver Astrid at Eva la mye vekt på ”mat, klær og sminke”, og Anne forteller om Eva ”bruker mye tid på å forberede deilig mat, utseendet sitt og utsøkte kjoler” utadvendt, hjertegod og søt kvinner”. Her har Astrid valgt å bruke enkle ord altså en parallellisme med tre substantiv, men Anne har valgt å bruke parallellisme på frasenivå med struktur ”adjektiv + substantiv”, slik kunne hun gi detaljerte beskrivelser. Ulike mennesker kan tolke den samme boken ulikt, og når de skal uttrykke seg om boka, kan de også gjøre det på svært mange forskjellige måter.

Det viste seg at prosenten av parallellismer på ulike nivåer hos hver enkelt innlærer, er ganske spredt. Figur 1 viser at det er syv som har brukt mest parallellismer på ordnivå, nemlig Kari, Astrid, Hilde, Inger, Siri, Ola og Ellen. Fire av dem, nemlig Kari, Astrid, Hilde og Inger som kun har brukt parallellismer på ordnivå. Men både Hilde, Astrid og Kari har bare en tekst i dette materialet j.f. tabell 14, og alle disse tre tekstene er i kapittel 2 av *Honning i munnen, sverd i magen* (2011). Harald bruker like mye på frasenivå og setningsnivå, men ingen på ordnivå; Anne bruker like mye parallellismer på ordnivå og frasenivå, men ingen på setningsnivå. Marit bruker like mye på ordnivå og setningsnivå, men ingen på frasenivå; og Torill har lignende mønster som Marit (like mye på ordnivå og setningsnivå), men hun har i tillegg brukt parallellismer på frasenivå. Per og Gro bruker mest parallellismer på setningsnivå, mens Gro bruker minst på frasenivå og Per bruker like så mye på ordnivå og frasenivå.

Alt i alt er det 13 av de 14 innlærerne som bruker parallellismer i tekstene sine, mens det bare er én av 12 fra kontrollgruppen som bruker parallellismer. Dett betyr at når det gjelder å ta i bruk parallellismer, er disse kinesiske innlærerne ganske sammenkjørt. Men i hvilken grad parallellismer blir brukt kan variere, noen har gjennomsnittlig over 10% av parallellismer i forhold til antall perioder, noen har gjennomsnittlig bare 0,8% av parallellismer mot antall perioder. I tillegg er forskjellen mellom hvordan disse parallellismene blir brukt, og hvor mye av hver enkelt type parallellisme brukes ganske spredt. Noen liker å bruke et mer detaljert

språk, og noen velger å bruke enklere ord. Noen foretrekker parallellismer på ordnivå, og noen bruker mest på setningsnivå eller frasenivå. I tillegg kan innlærernes språklige ferdigheter og ordforråd i norsk også føre til forskjell i bruk av parallellismer.

6.4 Sammenligning av teksttyper

Hvis man ser på om innlærere bruker eller ikke bruker parallellismer i forord og kapitel 2 i *Honning i munnen, sverd i magen* (2011) er det små individuelle forskjeller slik at alle tekster i forordet har parallellismer og alle tekstene i kapittel 2 har ikke parallellismer. Dette kan muligens skyldes at teksttyper påvirker bruk av parallellismer.

Inger har skrevet tre tekster i *Honning i munnen, sverd i magen* (2011), og de tre tekstene dukker opp i 3 forskjellige kapitler, nemlig kapittel 1, 2, og 3. Men det finnes kun en parallellisme i teksten som er en del av kapittel 1 med 2,4% av parallellismer. De to andre tekstene hører til i kapittel 2 og 3 hvor tekster handler om hennes møte med Helene Uri både i og utenfor klassen. De ulike delene i *Honning i munnen, sverd i magen* (2011) består av forskjellige teksttyper: forord, kapittel 1 med tekster som ligner på bok-anmeldelser, kapittel 2 og kapittel 3 med tekster som fortellinger om en bestemt hendelse.

Et forord fungerer ofte som en appell til lesere, den som skriver ønsker å vekke interesse ved å fortelle om hovedbudskapet i boka, egne oppfatninger, eller bakgrunnshistorier. Dette kan trolig medfører hyppigere bruk av retoriske virkemidler, og parallellismer kan være et virkemiddel for å nå fram til lesere eller overbevise lesere, nesten som det man kan finne i taler, der talene ønsker å introdusere noe nytt til et publikum. Steve Jobs holdte en tale i 1997 for å overbevise publikum at det var bra at Apple samarbeider med Microsoft. Han sa i talen at

”If we want to move forward, see Apple healthy and prospering again, we have to let go a few things her. We have to let go of this notion that for Apple to win, Microsoft has to lose. We have to embrace the notion that for Apple to win, Apple has to do a really good job.”(7:18) (Macworld Boston 1997- The Microsoft Deal)

Jobs brukte her tre ”we have to” for å begrunne hvorfor Apple måtte samarbeide med Microsoft og han prøvde å nå fram appellere til aksept hos publikum.

Jeg synes det er interessant at jeg finner parallellismer i forordet som er skrevet av Helene Uri i *Honning i munnen, sverd i magen* (2011). Som jeg nevnte tidligere, bruker kinesiske innlærere flere parallellismer i forordet enn i de andre delene. Helene har også brukt parallellismer i sitt forord:

Å møte norskstudentene i Beijing kommer uten tvil med på min ti-på-topp-liste over forfatteropplevelser. Hvis man er så heldig å være oversatt forfatter, kan det bety at den herlige norske stat med UD og Norla i spissen sponser og/eller inviterer forfatteren til utlandet. Der møter man dristige forleggere, som satser på norsk litteratur, og idealistiske oversettere, som gjør en uvurderlig jobb for norsk kultur i utlandet. Ofte møter man også dyktige universitetslærere som underviser i norsk. Og deres entusiastiske studenter. Det er kanskje den viktigste gruppen, for de idealistiske oversetterne og de dyktige universitetslærerne har en gang vært entusiastiske norskstudenter.

Det er ikke rart man blir grepet: Rundt omkring i verden velger altså unge mennesker å studere noe så sært som norsk språk og litteratur. De kunne ha studert webdesign, veterinærmedisin eller spansk, men de har altså valgt norsk! Som morsmålstaler av norsk blir jeg stolt. Som forfatter blir jeg rørt. Som filolog og språkviter blir jeg imponert.

Jeg møtte norskstudentene i Beijing da de hadde studert norsk i tre semestre. De hadde lest sin første roman. På norsk, altså. Etter tre semestre. Og siden det var en av mine romaner – *Honningtunger* – de hadde lest, og siden jeg møtte dem, snakket med dem og diskuterte med dem, kan jeg garantere at de også hadde forstått det de hadde lest. Jeg sier det igjen: Jeg var stolt, jeg var rørt, jeg var imponert! Her snakker vi om en svært så gunstig kombinasjon av en trollmann av en lærer og flittige og talentfulle studenter.

To ganger senere har jeg hatt gleden av å møte studentene. Et halvt år senere var de nemlig alle sammen i Norge for å studere ved Universitetet i Oslo. Påsken 2010 pakket jeg med meg mann og barn og dro til Beijing igjen.

Jeg vet at jeg alltid vil ha fjorten kinesiske venner.

Tusen takk, alle sammen, for at jeg fikk bli kjent med dere! Takk, Bård, for at du gav meg sjansen til å ta del i et norsk-kinesisk eventyr!

Det er fire parallellismer i dette forordet (som er understreket), to på ordnivå og to på setningsnivå. Parallellismer på ordnivå er ”webdesign, veterinærmedisin eller medisin” med en kombinasjon av tre substantiver og ”møtte, snakket og diskuterte” med en kombinasjon av tre verb. Grunnen til at den siste nevnte parallellismen er vurdert som parallellisme på ordnivå er at disse tre verbene har felles subjekt ”jeg” og felles objekt ”dem”. Dette er en oppbygging av tre verb, ikke tre setninger.

En av de to parallellismene på setningsnivå er innledet av ”som”, og den andre har samme subjekt med like struktur som jeg var +adverb. I romanen *Honningtunger* (Uri 2002) derimot er mye bruk av to og to strukturer, som jeg nevnte i kapittel 6.1

Swales (1990:58) skriver at sjanger ”shapes the schematic structure of discourse and influences and constrains choice of content and style”. Dette kommer tydelig fram i tabell 10 som viser gjennomsnittprosenten av parallellismer for hver av delene i *Honning i munnen, sverd i magen* (2011). Kapittel 1 består av tekster som handler om hvordan informanter tolker romanen *Honningtunger* (Uri 2002). Denne typen tekster inneholder ofte referering, beskrivelse og refleksjon. Sånne tekster har høyere tendens til å bruke et mer beskrivende språk særlig når man skriver om følelser eller argumenterer for et synspunkt. Kapittel 2 og 3 består av tekster som skriver om innlærernes møte med Helene Uri og deres tur på den kinesiske muren. Disse tekstene fokuserer på hendelser som skjer både i klasserommet og utenfor. Det eneste eksempel på parallellismen i de to kapitlene er ”Muren i solskinn ser ung, stor og sterk ut” i *En uforglemmelig dag med Helene* (Ellen) jf. kapittel 5.1.1 tabell 4. Dette skjer når Ellen beskriver hvordan muren ser ut i solskinn, ikke når hun forteller om hva som skjedde på muren.

Tabell 10 viser gjennomsnittprosenten for de 12 stilene som er skrevet av Gro, Ola, Per og Torill, som er 7,9%. Gjennomsnittprosenten på parallellismen i hele kinesiske materialet som nevnt tidligere er 5% j.f. kapittel 6.1 (s.59). Jeg har rangert de 12 stilene etter prosenten parallellismer i tabell 11. Syv av disse tekstene har høyere prosent på parallellismer enn det gjennomsnittlige i det kinesiske materialet. De 12 tekstene inneholder temaer som de fire innlærerne engasjerer seg i, og de uttrykker seg om sine egne meninger om ulike saker eller litterære verk. For eksempel skriver Torill om at korrupsjon og barn suger penger fra foreldrene som vampyrer i *Til døden skiller oss ad*. Ola har faktisk skrevet tre argumenterende tekster, både *Menneskerettighet og dobbeltmoral* og *En vellykket klimaforhandling? Usannsynlig* har høyere prosenten på parallellismer enn det gjennomsnittlige. Mens prosenten på parallellismer i *Er Hannibal virkelig <strategiens far> ?* er 0,3% under det gjennomsnittlige. Det kan muligens skyldes at han bruker en god del tekster for å fortelle om historiske hendelser, istedenfor som i de andre tekstene at han går rett på argumentasjon. Selve tittelen *Skal barna lese klassikerne?*(Gro) forteller oss om at dette en argumenterende tekst, og i både *jeg person* og *Obs! Vegetarianer* bruker Gro et språk til å

presentere og beskrive henholdsvis flere litterære verk og hva som er en vegetarianer og hennes erfaring med det.

6.5 Begrensningene ved oppgaven

Mot slutten av oppgaven vil jeg kommentere noen begrensninger ved denne oppgaven. I oppgaven har jeg brukt et materiale med 39 skriftlige tekster som er skrevet av 14 kinesiske innlærere, og 12 tekster som er skrevet av norsk innfødte, hentet fra ASK-korpus. Da jeg begynte å samle inn materialet, trodde jeg at jeg kunne få noen stiler fra hver klassekamerat, forhåpentligvis et materiale med likt antall stiler fra hver enkelt. Men som sagt i kapittel 4, har jeg bare samlet 12 stiler som er skrevet av fire klassekamerater. Hvis det hadde hvert flere stiler fra hver innlærer, særlig med tanke på flere stiler fra Gunnar (den eneste som ikke har parallellismer i tekstene sine, j.f. kapittel 6.3), er det mulig at jeg kunne ha funnet parallellismer hos ham.

Selv om det stadig kommer flere kinesiske studenter til Norge, er det likevel vanskelig å samle inn et materiale fra kinesiske innlærere. Tekstene jeg samlet er skrevet av kinesiske innlærere som har kommet opp på til et relativt høyt nivå i norsk. Som nevnt i kapittel 1.1, var disse kinesiske innlærerne på tilsvarende nivå som trinn 3, ved norskkurs for internasjonale studenter ved universiteter og høyskoler.

Det er få kinesiske studenter som studerer norsk, og det er enda færre som har kommet til trinn 3 (j.f. Husby i kapittel 3.1). ASK-korpus, som jeg har brukt for å hente tekstene fra norske innfødte, har heller ikke tekster som er skrevet av kinesiske innlærere. I tillegg er det jeg søker etter, dvs. parallellismer, ikke markert i ASK-korpus, slik at jeg ikke bare kunne ha skrevet inn søkeord. Nærlesing og analysering på et materiale med 39 tekster fra kinesiske innlærere og 12 tekster fra norske innfødte, er krevende for en masteroppgave med tanke på tidsperspektivet og størrelsen på oppgaven.

Videre er det veldig lite forskning som fokuserer på et kontrastivt perspektiv mellom norsk og kinesisk innen fagfeltet norsk som andrespråk. Så vidt at jeg vet er det ingen studier av overføring av det retoriske virkemiddelet parallellismer fra kinesisk til norsk. Med tanke på videre forskning, kunne det være interessant å jobbe med hvor bevisst disse kinesiske

innlærerne er når det gjelder bruk av parallellismer. Det kan også være interessant å undersøke om språknivået kan påvirke bruk av parallellismer, men dette vil kreve et stort materiale med kinesiske innlærere på ulike nivåer. Hvis jeg skulle bruke materialet mitt annerledes, kunne jeg ha sett på kontrastiv retorikk i tekstopbygging eller eventuelt bruk av idiomatiske uttrykk hos kinesiske innlærere.

Litteraturliste

- Atkinson, M. (1984). *Our masters' voices: The language and body language of politics*. Psychology Press.
- Berg, Heidi J (2003): Språkbevaring eller språkbytte. En kvalitativ undersøkelse av språkvalg blant vietnamesere i Trondheim. NTNU (hovedfagsoppgave)
- Berggreen, Harald (1991): Variasjonsmønster i rapportert bruk av vietnamesisk og norsk. En sosiolingvistisk studie av vietnamesiske husstander i Bergen. UiB (hovedfagsoppgave)
- Berggren, H., & Tenfjord, K. (2011). *Andrespråkslæring*. Ad Notam Gyldendal.
- Cai, G. (1993). Beyond "Bad Writing": Teaching English Composition to Chinese ESL Students. Paper presented at the College Composition and Communication Conference, San Diego, CA
- Carson, Joan G.(2013) "Becoming Biliterate: First Language Influences." *Landmark essays on ESL writing* 17 (2013): 137-157.
- Connor, U. (1996). *Contrastive rhetoric: Cross-cultural aspects of second language writing*. Cambridge University Press.
- Eilertsen, S. (1990): *Konsonant- grupper – en barriere. En undersøkelse av uttalen av konsonantgrupper hos vietnamesere som lærer norsk*. UiB (hovedfagsoppgave)
- Ellis, Rod (1997). *Second Language Acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- Faarlund, J. T., Lie, S., & Vannebo, K. I. (Eds.). (1997). *Norsk referansegrammatikk*. Columbia University Press.
- Fagan, E. R., & Cheong, P. (1987). Contrastive rhetoric: Pedagogical implications for the ESL teacher in Singapore. *RELC Journal*, 18(1), 19-30.
- Fjeld, M. (2012). *Å skrive fagtekster på andrespråket: Andrespråkelevers arbeid med skriving i yrkesfag i videregående skole*. UiO (masteroppgave)
- Golden, A., Kulbrandstad, L. I., & Tenfjord, K. (2007). Norsk andrespråksforskning– utviklingslinjer fra 1980 til 2005. *NORDAND Nordisk tidsskrift for andrespråksforskning* (1), 5-41.
- Golden, Anne og Rita Hvistendahl (2010). Skriveforskning i et andrespråksperspektiv NOA Norsk som andrespråk, (2) s. 36-66
- Golden, A., & Hvistendahl, R. (2013). Inndeling av et landskap: Hvordan kategorisere studier av skriving på andrespråket?. *NOA-Norsk som andrespråk*,29(1).

- Helland, Ann-Kristin Kleppe (2005): *I møte med eit tempusprominent språk: ei undersøkelse av mellomspråka til vietnamesiske norskinnlærarar*. UiB (hovedfagsoppgave)
- Golden, A., Ryen, E., & Mac Donald, K. (2014). *Norsk som fremmedspråk: grammatikk*. Universitetsforl.
- Heath, S. B. (1991). The sense of being literate: Historical and cross-cultural features. *Handbook of reading research*, 2, 3-25.
- Hillestad, Birte (2003): *Norsk som andrespråk i et uttaleperspektiv: en studie av vietnamesiske og somaliske kvinners mestring av norske vokaler – vokalkvalitet og vokalkvantitet*. NTNU (hovedfagsoppgave)
- Hinds, J. (1990). Inductive, deductive, quasi-inductive: Expository writing in Japanese, Korean, Chinese, and Thai. *Coherence in writing: Research and pedagogical perspectives*, 87-110.
- Husby, O (2008): Chinese students of Norwegian as a second language. I: *Comparative Grammar and Language Acquisition in the Age of Globalization: Norwegian and Chinese*. Tapir Akademisk Forlag. s. 197-207
- Hyland, K. (2011). *Second language writing*. Cambridge University Press.
- Jarvis, S., & Pavlenko, A. (2008). *Crosslinguistic influence in language and cognition*. Routledge.
- Kaplan, R. B. (1966). Cultural thought patterns in inter-cultural education. *Language learning*, 16(1-2), 1-20.
- Kaplan, R. B. (1972). *The anatomy of rhetoric: prolegomena to a functional theory of rhetoric*. Philadelphia: The Center for Curriculum Development.
- Kløve, Marit Helene (1985): *HEISAN: en kontrastiv fonologisk analyse av norsk og kantonesisk – med særlig vekt på CVC-ord*. UiB (hovedfagsoppgave)
- Kløve, Marit Helene (1997): *Second language syllabification: Elements of prosodic theory based on the acquisition of Norwegian by Cantonese speakers*. UiB (doktorgradsavhandling)

- Matalene, C. (1985). Contrastive rhetoric: An American writing teacher in China. *College English*, 789-808
- Mitchell, R., Myles, F., & Marsden, E. (2013). *Second language learning theories*. Routledge.
- Mohan, B. A., & Lo, W. A. Y. (1985). Academic writing and Chinese students: Transfer and developmental factors. *Tesol Quarterly*, 19(3), 515-534.
- Norskklassen ved Beijing Foreign Studies University. (2011). *Honning i munnen, sverd i magen*
- Nistov, I. (1991). Mellomspråk og morsmål. Ei longitudinell undersøkning av trekk i norske mellomspråkstekstar skrivne av fire tyrkiske elevar. NOA, 13
- Odlin, T. (1989). *Language transfer: Cross-linguistic influence in language learning*. Cambridge University Press.
- Odlin, Terence (2003). Crosslinguistic influence. I: Doughty, C. og M. Long (red.) *Handbook of second language acquisition*. Oxford: Blackwell.
- Ramanathan, V., & Atkinson, D. (1999). Individualism, academic writing, and ESL writers. *Journal of Second Language Writing*, 8(1), 45-75.
- Selinker, L. (1972). Interlanguage. *IRAL-International Review of Applied Linguistics in Language Teaching*, 10(1-4), 209-232.
- Schjetne, N. (2001): *Brudd. En kasusstudie av to adopterte barn fra Kina i dialogspill med adoptivmoren*. UiB (hovedfagsoppgave)
- Scollon, R. (1991, March). Eight legs and one elbow: Stance and structure in Chinese English compositions. In *International Reading Association, Second North American Conference on Adult and Adolescent Literacy, Banff* (p. 21).
- Soles, D. (2009). *The essentials of academic writing*. Cengage Learning.
- Swales, J. (1990). *Genre analysis: English in academic and research settings*. Cambridge University Press.

Tenfjord, Kari (1983): *Systematisk variert tilfeldig. Ein kontrastiv analyse av mellomspråket til ei gruppe vietnamesiske ungdomar*. UiB (hovedfagsoppgave)

Tenfjord, Kari (1997): *Å ha en fortid på vietnamesisk: En kasusstudie av fire vietnamesiske språkkinnlæreres utvikling av grammatisk fortidsreferanse og perfektum*. UiB (doktorgradsavhandling)

Uri, H. (2006). *Honningtunger: roman*. Gyldendal.

Wolfson, N. (1989). *Perspectives: sociolinguistics and TESOL*. Newbury House Publishers.

Zhang, Yiping. (1938) *Lectures on Composition*. Shanghai, PRC: Beixian Publishing House

Åfarli, T & Jin, F (Eds.). (2008) *Comparative Grammar and Language Acquisition in the Age of Globalization: Norwegian and Chinese*. Tapir Akademisk Forlag.

唐松波, 黄建霖, (1989) *汉语修辞格大辞典*. 中国国际广播出版社

Kilder på internett

Andersspråkskorpus (ASK). [Online] Tilgjengelig fra: <http://gandalf.uib.no/ask/ask>, [15.01.2015]

Bokmålsordboka. [Online] Tilgjengelig fra: <http://www.nob-ordbok.uio.no/>, [15.01.2015]

Macworld Boston 1997-The Microsoft Deal [Online] Tilgjengelig fra:

<https://www.youtube.com/watch?v=WxOp5mBY9IY>, [27.05.2015]

Peoples Education Press. [Online] Tilgjengelig fra :

http://www.pep.com.cn/EnglishVersion_1/englishwenzhang/rjjj/201008/t20100831_840883.htm [25.01.2015]

Peoples Daily. [Online] Tilgjengelig fra: <http://theory.people.com.cn/GB/40557/44459/> [14.05.2015]

Store norske leksikon [Online] Tilgjengelig fra: www.snl.no, [27.05.2015]

Young, G. (2003). *Silva rhetoricae*. Retrieved April 16 2003, from Brigham Young University website: <http://humanities.byu.edu/rhetoric/silva.htm>, [25.01.2015]

附录 3: 语法修辞要点. [Online] Tilgjengelig fra:

http://www.pep.com.cn/czyw/jszx/tbjxzy/kb/kcbz/201203/t20120313_1107420.htm, [25.01.2015]

四年级下册第一组教学需要注意的问题. [Online]Tilgjengelig fra:

http://www.pep.com.cn/xiaoyu/jiaoshi/tbjx/jiaocai/xy4x/201008/t20100823_706229.htm, [25.01.2015]

Vedlegg

Vedleggene er som følgende:

1. Søkemåte for kontrollgruppen
2. Jeg person (Gro)
3. Menneskerettighet og dobbeltmoral (Ola)
4. Ettbarnspolitik (Per)
5. Til døden skiller oss ad (Torill)

Vedlegg 1

Søkemåte for kontrollgruppen

Søkeord var først "[] \ < \ \ :: language = "norsk" & country = "Norge" & use = "-|-|-|-" ". På denne måten valgte jeg ut tilfeldigvis 6 stiloppgaver nemlig Dikt 'Ingen ting' av Paulus Utsi om språk, organdonasjon, olympiske leker og sportslige idealer, frihet og ansvar, sunnhet og helse og penger og andre verdier

Så brukte jeg de 6 stiloppgavene som tittel i søkeord.

For stiloppgave dikt 'Ingen ting' av Paulus Utsi om språk: "[] \ < \ \ :: language = "norsk" & country = "Norge" & use = "-|-|-|" & title = "Dikt 'Ingen ting' av Paulus Utsi om språk"

For stiloppgave organdonasjon: "[] \ < \ \ :: language = "norsk" & country = "Norge" & use = "-|-|-|" & title = "Organdonasjon"

For stiloppgave olympiske leker og sportslige idealer: "[] \ < \ \ :: language = "norsk" & country = "Norge" & use = "-|-|-|" & title = "Olympiske leker og sportslige idealer"

For stiloppgave frihet og ansvar: "[] \ < \ \ :: language = "norsk" & country = "Norge" & use = "-|-|-|" & title = "Frihet og ansvar"

For stiloppgave sunnhet og helse: "[] \ < \ \ :: language = "norsk" & country = "Norge" & use = "-|-|-|" & title = "Sunnhet og helse"

For stiloppgave penger og andre verdier: "[] \ < \ \ :: language = "norsk" & country = "Norge" & use = "-|-|-|" & title = "Penger og andre verdier"

Etter jeg skrev inn søkeordene ovenfor, trykket jeg knappen for neste 30 hits og stoppet tilfeldigvis. På denne måten fikk jeg to stiler hver stiloppgave, til sammen er det 12 stiler som er skrevet av 12 norske innfødte.

Vedlegg 2

Jeg person (Gro)

Jeg leser Helene Uris roman *De Beste Blant Oss (DBBO)* og hennes novelle *Fisken* nesten samtidig. Noen synes at *DBBO* er for stor, og at bi-personer i romanen er så stive som stereotyper, i mellomtiden mener noen andre at *Fisken* har en uklar struktur, og at det er altfor mye som gjemmer seg bak ordene. *Ut og Stjæle Hester* er min favorittbok, noen ganger lurer jeg på om Per Petterson skriver boka som biografi. Disse tankene skyldes forskjellige skriftlig teknikk, dvs. utgangspunkt som jeg-person og den tredje personen, det er også kanskje det første spørsmålet forfatteren bør tenke på før han eller hun begynner en roman.

Det fremste særtrekk ved en roman som er skrevet på jeg-person perspektiv er dybde, forfatteren kan lett beskrive meningene til hovedpersonen på en fornuftig og troverdig måte. Det er også lettere for vi leserne å forstå hva hovedperson tenke på, *Fisken* er et godt eksempel. I novellen forteller Beth om seg selv, om hva hun mener om søsteren sin, om moren som gjerne vil være sammen med til stranda men sier ingenting. Selvsagt har det både fordeler og ulemper ved å bruke slik måte å skrive.

For den første, har vi et klart inntrykk at Beth synes synd på seg selv. Hun forteller om hvor elegant Elisa oppfører seg, og hvor klosset hun selv er. Jeg synes det er veldig troverdig, ellers kan det være stivt hvis forfatteren bare sier, *Beth er tjukk, Beth liker ikke søsteren sin*, etc.

Den andre fordelen er at hovedpersonen Beth kan gjøre mer enn å fortelle, dvs. at hun også kan være med mens historien utvikler seg. Novellen begynner med telefonsamtalen mellom Beth og moren sin, hvor moren hennes ber tvillingen om besøkelse. Deretter blomster historien, de to søsterene besøker den gamle landsbygd hvor moren fremdeles bodde i, Beth og Elisa gikk til stranda hvor hele familien besøket ofte da de var ung. Det er også på stranden de treffer den forferdelig uspiselige døde fisken. Beth er ikke bare Beth, hun er både forteller og hovedpersonen, hun er både den daværende piken og den nåværende hovedpersonen. Novellen er derfor ikke stille, den utvikler seg, til slutt blir det en kraftig eksplosjon, det er en nåværende eksplosjon.

Det samme gjelder med Per Pettersons *Ut og Stjæle Hester*. Hovedpersonen Trond bor på ei hytte alene, han tenkte på sommeren 1948 da han var ung og var sammen med faren sin. Etterpå dukker dattera til Trond opp, historien forteller seg selv, nå er Trond ikke den gutten i 1948, han er faren til to voksne kvinner. Hvis Trond bare setter seg ned og skriver om ungdoms hukommelser, skal boka nærmere seg biografien til en 67-åring. Men i denne roman skjer det også noe i 1999, Trond blir besøket av naboen Lars, dattera Ellen kommer og besøke plutselig, Trond står ved siden av vinduet og ser på Ellens bil forsvinner, Trond føler seg uvel en morgen i 1999, han er så svimmel og syk. Det er slik som to dagbøker som framstiller seg samtidig, ikke bare fortellingen om gamle dager. Jeg synes det akkurat er forskjellen mellom roman og biografi.

Jeg er dessuten veldig interessert i den andre delen av *Fisken* hvor Beth forteller om situasjonen da hun og Elisa var født. Noen lurer på om det er umulig for en bebe å vet alt, andre lurer på om det er moren som forteller Beth når hun blir stor. Jeg mener annerledes. Denne delen er en blanding av jeg-person og den-tredje-personen, og er genius!

Fisken er en novelle, og en novelle trenger ikke å være realistisk, nøkkelen til en god novellen er litterære verdier og følelsene leserne har, i stedet for praktisk allmannskunnskap. Den er også en sjarm til litteratur, vi legger stor vekt på lukten av fantasier som ordene dufter, god litteratur dra leserne ut av kjedelige daglige vannet, la vi fly opp og ned.

I denne delen beskriver forfatteren om hvordan tvillingen blir født, Elisa og Beth veier fem og trekvart kilo til sammen, og Beth utgjør nesten fem av dem. Så tung, så forferdelig sunn! Elisa blir den elskete siden hun blir født, jeg er imponerende over beskrivelsene om hvordan Beth ligger nederst i sengen, med utsikt til blodige lårene til moren sin. Som leser har jeg en følelse at det er jeg som blir ignorert, det hjelper meg å forstå hvorfor Beth ikke liker den elegante søsteren sin, hvorfor hun irriterer seg over alt pent Elisa gjør.

Elisa er den vakre storesøsteren, hun er den som blir misunnet. Men hun er jo ikke glad, hun er slett ikke en enkel prinsesse som skjønner ingenting. Hun er pen, men hun gidder ikke å være pen, hun har det flotte håret, men hun vel vil klippe seg. Fordi skjønnheten hennes har gitt henne skade. *Hvorfor er det meg som ble seksuelt angrepet, er det fordi jeg er penere enn andre? Jeg vil ikke være vakker, men det er ikke noe som jeg selv kan velge!*

Jeg synes Elisa-figure er et høytpunkt i *Fisken*, tilværelsen til Elisa gir novellen flere lager, ikke bare en eventyr med figurer som mangler spesifiserte egenskap. Mennesker er jo komplisert, vi kan ikke deles til to grupper, enten ond eller snill. Vi er grå, verken 100 prosent svart, eller fullstendig hvit.

De Beste Blant Oss er skrevet med typisk den-tredje-person perspektiv. I en slik roman er forfatteren *den allvitende GUD*, hun er slik som flyen på veggen, hun ser alt, men ingen ser henne. Hun vet f.eks at Edith Rinkel liker å lese bøker siden hun er ung og er veldig begavet, at faren til Rinkel har gitt henne en insektboks som bursdagsgave, og at Rinkel liker unge menn fordi de har pen kropp som Apollo og er lett og enkel. Forfatteren kan vet om hva som helst hun vil for å hjelpe til å bygge opp historien. I *Fisken*, skjønner vi ikke noen flere enn Beth, vi vet ikke hvordan Elisa tenke på Beth og mamma, men i DBBO vet vi nesten alle i Det futuristisk-linguistisk department, vi vet også at Pål's mor er en vellykket forfatter og at Pål vokster opp sammen med moren, uten å vite om faren sin. Vi vet til og med at Pål's første kjæreste Tore og hendelsen mellom Tore og Pål. Fordelen ved den-tredje-person perspektiv er at forfatter kan skaper en stor fortelling. Fordi hun vet jo alt som personene i boka ikke vet, det er også grunnen til at DBBO er så stor. Hvis jeg skal skrive ei stor universitetsroman, vil jeg også velge den-tredje-personen. Jeg kan knapt tenke meg å bruke jeg-person perpektiv, fordi det er altfor trang, jeg får ikke sjanse å bygge opp en fullstendig bakgrunn.

Den-tredje-person og jeg-person har sine egne fordeler og ulemper henholdsvis, jeg synes Helene Uri er flink til å velge og benytte begge.

Når det gjelder *Ut og Stjæle Hester*, er det også betydelig smart at Per Petterson velge Jeg-person. Det kan være unaturlig å beskrive så mye sentimentale psykologisk aktiviteter hvis ikke med jeg-persjon perspektiv.

Vedlegg 3 / Appendiks

Menneskerettighet og dobbeltmoral (Ola)

De vestlige landene, særlig USA, satser veldig mye på menneskerettigheter. Hvert år skal den amerikanske regjeringen gi ut en såkalt rapport om menneskerettssituasjon i Kina. Hver gang kommer det en høytstående amerikansk politiker, blir spørsmål eller problemer om menneskerettigheter tatt opp og diskutert.

Veldig ofte står det i både kinesiske og amerikanske nyhet at toppolitikere fra begge landene diskuterer og blir uenige om hvordan den kinesiske regjeringen handler sitt menneskerettsspørsmål. Og jeg har blitt veldig lei av dette. Den amerikanske regjeringen ser ut til å være meget opptatt av kinesernes velferd, de protesterer hver gang når Kina har utført en dødsstraff, de kritiserer Kina hele tida for å ha kastet dissidenter inn i fengsel. Men er de virkelig så snille? La oss se noen eksempler.

USA reagerer veldig sterkt når det blir utført dødsstraff eller dissidentene blir fengslet. De har uttrykt seg veldig klart at de er absolutt imot drapene av menneskeliv og begrensning av friheten til motstandene. Det er forferdelige krenkelser mot menneskerettigheter, mener de. Men hvilket land er det som har startet Nord Koreas krig, Vietnams krig, den første irakiske krigen, den andre irakiske krigen, Afghanistans krig, osv? Hvilket land sin arme er direkte ansvarlig for at millionvis av de som bodde i Serbia, Irak og Afghanistan har blitt hjemløse flyktninger? Hvilket land sin Guantanamo fengsel er beryktet for tortur og mishandlinger mot de som har motarbeidet USAs okkupasjon?

Ti mennesker har blitt dødsdømt i Kina, da blir USA "sjokket" og reagerer sterkt. Men det har vært mer enn hundre tusen uskyldige mennesker som har blitt drept i Afghanistan på grunn av USAs krigsvirksomheter der. Det kan til og med hende at de amerikanske soldatene angriper de vanlige ubevæpnede afghanerne bare for å hevne seg på dem. Hvorfor er det ingen som kritiserer USA for den grusomme krigføringen sin og sine krenkelser av menneskerettigheter? Hvorfor protesterer den amerikanske regjeringen ikke mot den amerikanske styrken for å ha drept så mange uskyldige? Snakk om dobbeltmoral, så må USA kåres til verdens største tulling og den mest falske moralisten.

Bortsett fra dødsstraff og menneskerett, har USA også vært meget bekymret over Kinas økende militærmakt. Den amerikanske regjering har i flere tilfeller vist sine bekymringer: når Kina har blitt sterkt nok, skal det angripe og okkupere sine naboland. Kina har også brukt altfor mye penge (i hvert fall mer enn nødvendig ifølge amerikanere) på sine militærutviklinger, mener USAs politikere. Men ennå ikke har jeg hørt om Kinas krigføringer i sine naboland. Ironisk nok, USA er uten tvil det landet som har flest tropper utenlands. Når det gjelder hvor mye penge Kina vil bruke på sin militærmakt, tror jeg ikke at USA har noe å gjøre med det. For ikke å snakke om at USAs militærutgifter faktisk er mer enn ti ganger så mange som Kinas. Å kritisere andre for militærutviklinger når du sjøl har verdens sterkeste militærstyrker og høyeste militærutgifter, er ikke alt dette latterlig?

Til slutt skal vi se litt på den økonomiske side. USA kritiserer Kina ofte for valutamanøvrering. De mener at det å kontrollere valuta er imot grunnleggende verdier av markedsøkonomi. Men se på hva de sjøl har gjort da. Etter finanskrisen har den amerikanske regjeringen bestemt seg for å devaluere US dollar og på denne måten lette økonomiske press

på landet. Men for det første tror jeg ikke at du kan finne en mer opplagt form for valutamanøvrering enn dette. For det andre har denne devalueringen av US dollar skadet USAs handelspartnere veldig mye, og derfor meget uansvarlig og ”anti-markedsøkonomisk”. Igjen tror jeg det høres latterlig ut når USA kritiserer Kina for sin valutapolitikk. Jeg tror ikke at den kinesiske regjeringen er perfekt, tvert imot, jeg meg sjøl kritiserer regjeringen veldig mye, og det er ikke noe galt med kritikker fra andre land. Men hvis et land, for eksempel USA, utøver så store press på Kina samtidig som det ser gjennom fingrene på hva de selv har gjort, da blir jeg sint, og det er heller ikke rettfærdig. Så jeg tror USA bør holde kjeft og ta seg av sine egne problemer, som krenkelser av menneskerett i Afghanistan, altfor høye militærutgifter og valutamanøvreringen. Bare etter at de selv har løst disse problemene er de i stand til å kritisere Kina for dem.

Vedlegg 4 / Appendiks

Ettbarnspolitik (Per)

Kina har verdens største befolkning som 1.3 milliarder. Ifølge Mao, er folket den største kilde for landet å oppnå mer makt. Det har han riktig på en eller annen måte, men han har kanskje ikke tenkt på en stor befolkning kan også være ulemper i løpet av 30 år.

I dag er Maos tanker om "folkekrigen" fremmed til de fleste av kineserne. Nå er det ingen som vil assosiere den store befolkningen i Kina med en fiktiv med Sovjet Union på 50, 60-tallet. Men det er virkelig tankene på den tida at Kina måtte være forberedt til en krig med amerikanerne og eventuelt Sovjet Union. Da Folkerepublikken nettopp ble dannet for 60 år sida, deltok landet den koreanske krigen. 2.3 millioner kinesiske soldatene kom til Korea for å beskytte Kina fra krigen og støtte "kameraten" sin --- Nord Korea. Flere enn 180 tusen kinesiske soldatene mistet livet der. Etterpå var det en bestandig forverring relasjon med Sovjet Union, så syntes Mao at Kina måtte være forberedt en total krig med "revisjonisme Sovjet". Regjeringen oppfordret folk til å føde flere barn. Mor som fødte fleste barn i et boligområde ble kalt heltemor.

I begynnelsen av 70-tallet, oppdaget noen eksperter at en stor befolkning kunne føre til mange problemer som ikke nok mat for alle, større arbeidsledighet, og manglende utdannet folk. Men det var i løpet av kultur revolusjon hvor Maos disipler var overalt hele landet. Meningen at Kina hadde altfor mange mennesker ble lagt ingen vekt på fordi nesten alle kan Maos sitat som "folker er den største kilde for landet å oppnå mer makt."

Etter tida under Mao, regjeringen kom i gang å realisere at de problemene at den største befolkningen hadde med seg. I løpet av ikke mer enn 20 år fra 60-tallet til 80-tallet økte befolkningen fra 0.5 milliarder til 1.1 milliarder. I 1980 begynte regjering å oppfordre familien ha bare et barn. Men lokal styre innførte streng kontroll: hvis noen fødte flere barn, skulle han eller hun få bot, og barnet nr.2 kunne ikke registreres. 2 år etter kom formell beskjed fra regjeringen at landet innførte ettbarnspolitik med et håp til å kontrollere antall befolkning fra å øke for fort.

"Om Kina har en befolkning som USA (3000 millioner), skal hver kineser har det samme ressurs per innbygger som amerikanerne." sier en amerikansk professor. Det er kanskje et sent analyse for befolkningen i Kina.

Vedlegg 5 / Appendiks

Til døden skiller oss ad (Torill)

Det er romantisk å tenke at det er bare døden som kan skille en og den personen han/hun er forelsket i. Døden er avslutning til alt. Men er det sant? Hvis døden ikke er enden til et liv, hvis man ”lever” fortsatt uten hjertepuls, uten å puste, hvordan skal verden blir?

Tror du at vampyr eksisterer? De som blir ofte beskrevet som menneskeliknende, men med kritthvit hud, svart hår og svarte kapper/kjoler/dresser eller lignende; de som var levende døde som sto opp om natten for å drikke blod av de levende og kunne også besette mennesker til å bli deres tjenere ved behov.

Er det ikke litt skremende å tenke om hvordan verden skal bli hvis det eksisterer flere typer av menneskeliknende? Jeg er fansinert over vampyr siden jeg har lest bøkene *The Sookie Stackhouse Novels* av Charlaine Harris. Bøkene handler om sameksistens mellom mennesker og vampyrer i en småby som heter Bon Temps i Louisiana. Bøkene senterer seg om ei telepatiske jente som heter Sookie Stackhouse og hennes kjærlighet og vennskap med vampyr. I bøkene er det en situasjon at vampyr ikke trenger å leve av å drikke blod av de levende på grunn av at en bloddrikk som heter *True Blood* blir oppfunnet av japanske forskere. Så vampyrene går ut av skyggen og viser eksistensen sin til verden.

Vampyrene er vanligvis blitt beskrevet som brutal, kaldblodig og hjerteløs. Men i *The Sookie Stackhouse Novels* er det mange gode vampyrer som er egentlig mye bedre enn det fleste menneskene. De fleste vampyr drikker blod fra dyr istedenfor mennesker. De dreper bare når det er en leveogdøde situasjon. Men mennesker dreper ikke for å overleve fra sult, de kan drepe andre på grunn av et bitt litt problem som de ikke kan løse selv. For eksempel er det flere mordere i Kina i de siste månedene. En mann eller flere menn kommer til en barneskole eller barnehage for å drepe noen. De velger de svake skrøpelige barna bare for at det er lettere å drepe. Det er også mange mennesker dreper og skader andre bare for de er for grådige. Jeg mener ikke at det er riktig for vampyrene å drepe for å overleve, men jeg mener at menneskene er noen ganger mye værre enn vampyrene.

I Kina bruker vi *vampyr* for å beskrive menneske som er grådige og som alltid utetter å utnytte andre. Det er mange *vampyrer* som lever rundt oss. Mange embetsmenn i Kina lever et luksus liv, de kjører Benz-Mercedes, BMW eller Audi A6, de har med seg LV, Chanel eller Gucci. De bruker penger som ikke tilhører dem! Jeg har ei venninne. Hun var klasskameraten min på ungdomskole. Faren hennes er leder av utdanningsdepartement i en distrikt i Changsha. Familien hennes eier flere boliger i Changsha blant annet en villa som verd mer en 10 mil og flere leiligheter i byen. Hun jobber som barneskolelærer men hun kjører Benz- Mercedes S600. Det er trist at mange kinesere ikke klarer å skaffe seg nok mat men det er de som har makt kaster penger ut av vinduet.

Jeg har hørt og lest mye om at det blir mer og mer vanskelig å støtte en universitetsstudent særlig når foreldrene er bønder. Alle foreldrene ønsker jo å gi det beste til barnet sitt, men ikke alle kan skaffe barnet sitt et luksus liv. Det er en del universitetsstudent oppfører seg som vampyr til foreldrene sine. De ringer foreldrene bare når de trenger noe, de kommer hjem hver gang med åpne hender, de surger og surger til det ikke er noe mer igjen fra

foreldrene sine. De utnytter foreldrenes kjærlighet. De gir dritt til hvor hardt foreldrene må jobbe for å tjene penger.

Hva skjer i det kinesiske utdanningssystemet? De som har kommet så langt i systemet, de som er høy opp og har makt, har blitt *vampyrer*!!!

Det er ikke døden som skiller oss lenger! Det er egoisme!! Menneske-vampyrene er mye værre enn de blodtørste vampyrene!